

Programma 3 Wonen en werken in Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Openbare ruimte, klimaat, water en milieu, en gebiedsontwikkeling en wonen
Het programma Werkend Winterswijk gaat aan de hand van vijf beleidsvelden in op alles wat we doen om onze inwoners een omgeving te bieden waar ze gezond, veilig en duurzaam kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren. Het beleidsveld duurzaamheid wordt in een opgave uitgewerkt. Hieronder worden de overige beleidsvelden besproken.

Openbare ruimte

Het beleidsveld openbare ruimte behandelt de ambities en de openbare ruimte. Een gezonde leefomgeving met een goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie zijn belangrijk. Ook biodiversiteit is een belangrijk thema.

Klimaat, water en milieu

Naast de zorg voor een schone en veilige leefomgeving is het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie een belangrijk speerpunt.

Gebiedsontwikkeling en wonen

Het beleidsveld gebiedsontwikkeling is gericht op de realisatie of ontwikkeling van plannen. Dit zijn plannen die met een projectmatige aanpak worden uitgevoerd. Het buitengebied is een belangrijke parel van Winterswijk. Het unieke karakter staat onder druk en we moeten inzetten op een gebiedsgerichte aanpak.

Daarnaast is een visieontwikkeling op wonen een belangrijk speerpunt. We bieden ruimte voor woningen waar in Winterswijk behoefte aan is.

Projecten die betrekking hebben op nieuwbouw of invulling van een gebied met een hoog gewaardeerde leefbaarheid. Meer concreet: er wordt onder andere een aantal mooie plannen (door) ontwikkeld en/of uitgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan WoooW, de gebiedsvisie Molenveld, de woningbouw aan de Narcisstraat en op de Ribeslocatie en het Steengroeve gebied.

Economie en lobby

We koesteren de diversiteit aan Winterswijkse bedrijven en maken een visie op het soort bedrijven waar we ons in de toekomst op willen richten.

Bedrijvigheid en nabije werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Winterswijk. Er moet voldoende ruimte zijn voor deze ontwikkeling.

Ook de vrijetijdseconomie is een belangrijke sector. We zetten in op kwaliteit van voorzieningen en investeren in het kloppende hart: het centrum. Daarnaast behouden we de komende jaren de duurzame relaties met samenwerkingspartners in de regio en over de grens. We dragen Winterswijk als merk uit, binnen én buiten Nederland.

3.1 Openbare ruimte

Ambitie

Winterswijk heeft een uniek landschap met veel bijzondere planten en dieren. Om dit te behouden leggen we veel nadruk op biodiversiteit. Wij vinden een gezonde leefomgeving met goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie belangrijk. De betrokkenheid en saamhorigheid van mensen bij hun wijk, buurtschap of dorp vinden we daarin cruciaal. We creëren voor iedereen een waardevolle leefomgeving die schoon, heel en veilig is. Bereikbaarheid en verkeersveiligheid vinden we van groot belang. Elke Winterswijker, jong of oud, voetganger, fietser of automobilist moet zich veilig kunnen voelen en bewegen.

We houden het centrum aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers.

We stimuleren wijkkracht door het realiseren van een laagdrempelige ingang bij de gemeente voor vragen op alle domeinen.

We starten met een pilot voor een wijkregisseur met de primaire focus op Winterswijk-Oost en hanteren hierbij het volgende participatiekader.

Relevante documenten:

- Groenstructuurplan Winterswijk.
- Omgevingsvisie buitengebied.
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit.

Doelstellingen

Behouden van kwaliteit landschap waarin biodiversiteit en betrokkenheid kernbegrippen zijn

Activiteiten

Bestrijden van de Japanse duizendknoop

De Japanse, Boheemse en Sachalinse duizendknoop zijn woekerende planten die niet inheems zijn in Nederland. De planten komen hier dus van nature niet voor. Doordat deze planten woekeren, overgroeit ze de inheemse plantensoorten. In bermen veroorzaken de planten met de worteluitlopers schade aan de verharding en aangrenzende percelen, met mogelijke claims tot gevolg. Met ingang van 2022 worden de planten zowel binnen als buiten de bebouwde kom bestreden. Met name op plekken waar we schade willen voorkomen. Daarvoor werd in eerste instantie een incidenteel budget beschikbaar gesteld van €85.000. Dit budget heeft in 2023 een structureel karakter gekregen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 en 2023 is gekozen voor een experimentele aanpak van de Japanse, Boheemse en Sachalinse duizendknoop: maaien, bevriezen en elektrocutie. De laatste methode bleek het meest effectief en wordt de komende jaren voortgezet. Daartoe heeft in 2023 een openbare aanbesteding plaatsgevonden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Op alle locaties die in beeld zijn, heeft in 2023 bestrijding van de Japanse, Boheemse en Sachalinse duizendknoop plaatsgevonden.

Het gebruiken van gebiedseigen soorten om aantrekkelijkheid voor insecten te bevorderen

Om de afname van de biodiversiteit te stoppen, is het van belang om gebiedseigen soorten aan te planten. Hierdoor is het voedselaanbod voor de insecten groter. Bij de herinrichting van groen is het ook van belang om een gevarieerde groeninrichting aan te brengen om voor de insecten zo veel mogelijk voedsel en een optimaal leefgebied te creëren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Bij de vervanging van het openbaar groen zijn in 2023 waar mogelijk gebiedseigen soorten aangeplant. Daarnaast zijn bij de aanplant van bomen en heesters diverse soorten toegepast die bijdragen aan het vergroten van de biodiversiteit. Waar mogelijk is gekozen voor inheemse soorten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De projecten zijn uitgevoerd in 2023.

Uitvoering geven aan bermbeheerplan

In 2022 is het nieuwe bermbeheerplan vastgesteld. Inzet van dit plan is om de bermen ecologisch te beheren, om hiermee de biodiversiteit te vergroten. Door met ingang van 2023 het maaisel van de bermen af te voeren, worden deze verschaald. Hierdoor krijgen de beschermde planten meer groeiruimte en wordt de vergrassing van de bermen tegengegaan. Op deze manier krijgen ook andere kruiden ruimte om in de berm te groeien en worden de bermen fleuriger, waardoor het voedselaanbod voor insecten toeneemt.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 is bij het maaien van de bermen het maaisel afgevoerd. Dit om bermen te versralen en het vergrassen van bermen tegen te gaan. Een groot deel van de bermen wordt op deze manier gemaaid. Dit betreft bermen waarin beschermde plantensoorten groeien, alsmede bermen die deel uitmaken van de ecologische structuur.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2023 zijn de bermen conform het vastgestelde bermbeheerplan gemaaid.

Uitvoering geven aan groenstructuurplan

In 2022 is de Groenstructuurvisie voor de bebouwde kom van Winterswijk vastgesteld. In de visie is er aandacht voor het behouden en versterken van de groenstructuur in de bebouwde kom. Daarnaast is er aandacht voor het veranderende klimaat en de problemen die dit met zich meebrengt. Het gaat hierbij om hittestress en droogte maar ook om wateroverlast bij veel neerslag. Door het aanpassen van groen of het aanbrengen van meer groen kunnen deze klimaatproblemen worden verminderd of weggenomen. Daarnaast worden maatregelen voorgeschreven hoe de biodiversiteit vergroot kan worden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 zijn de eerste maatregelen vanuit de Groenstructuurvisie uitgevoerd. Binnen de bebouwde kom zijn er op enkele plekken meer bomen en is er meer groen

aangeplant om hittestress te verminderen. Onder andere in de omgeving van het Gerrit Komrij College en de sporthal.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De maatregelen zijn in 2023 uitgevoerd.

Vergroten betrokkenheid inwoners bij biodiversiteit middels inzet duurzaamheidscentrum

Het vergroten van de biodiversiteit is van belang voor het behoud van de aanwezige flora en fauna in Winterswijk. Dit is iets dat de gemeente niet alleen kan. Hulp van bewoners en bedrijven is hierbij belangrijk. Het geven van voorlichting aan bewoners en bedrijven kan helpen om initiatieven te laten slagen. Via het Centrum voor Duurzaamheid worden acties opgezet om bewoners te informeren en materialen ter beschikking te stellen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We willen bewoners en bedrijven gericht informeren over hoe zij kunnen helpen de biodiversiteit te vergroten. Daarnaast zijn op enkele locaties bewoners ondersteund bij het uitvoeren van biodiversiteitsprojecten. Op verzoek van bewoners is het openbaar groen deels omgevormd. Bewoners assisteren bij het onderhoud.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De maatregelen zijn uitgevoerd in 2023.

Doelstellingen

De gemeente zorgt voor een laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen van inwoners en stakeholders in een specifiek gebied

Activiteiten

Pilot wijkaanpak en wijkregie

Na evaluatie van de wijkaanpak van de Pas concluderen we dat we als gemeente Winterswijk, samen met De Woonplaats en inwoners, aan de slag willen met het opstellen van een strategie voor een wijkaanpak. In een pilot onderzoeken we de meerwaarde van een wijkregisseur.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het voorjaar van 2023 is gestart met de inzet van een wijkregisseur. Aan het eind van 2023 heeft de wijkregisseur een wijkanalyse van Winterswijk-Oost opgeleverd. In deze wijkanalyse komen enkele positieve punten naar voren. Op basis van deze analyse worden in 2024, samen met inwoners/wijkpartners, per onderwerp doelstellingen geformuleerd. Vervolgens wordt een plan van aanpak opgesteld om die doelstellingen te behalen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Na het eerste kwartaal van 2023 is er een wijkregisseur gestart. In het vierde kwartaal werd de wijkanalyse opgeleverd. Op basis van de wijkanalyse wordt in 2024 een uitvoeringsplan opgesteld.

Doelstellingen

Elke inwoner moet zich veilig voelen en veilig kunnen bewegen door het verkeer

Activiteiten

Mobiliteitsprogramma met uitvoeringsagenda

Het huidige gemeentelijke verkeerstructuurplan (GVVP) dateert van 2010 en is een actualisatie van het plan van 2005. Daarmee is het GVVP sterk gedateerd. Huidige maar ook nieuwe ontwikkelingen vragen om een nieuw GVVP. Hierna noemen we dit Mobiliteitsplan gemeente Winterswijk.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het mobiliteitsprogramma krijgt een proactieve, dynamische insteek met een grote nadruk op verkeersveiligheid. Als onderdeel van het mobiliteitsprogramma is daarom parallel de risicoanalyse verkeersveiligheid opgesteld, om daarmee aan te sluiten bij het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV) van het Rijk.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De startbijeenkomst heeft plaatsgevonden. Inmiddels zijn ook de opstartfase en de beleidsanalysefase afgerond. Naar verwachting wordt de definitieve versie van het mobiliteitsprogramma in het vierde kwartaal van 2024 opgeleverd.

Doelstellingen

Het creëren van een gezond leefklimaat

Activiteiten

Dienstverleningsovereenkomst ROVA

We geven uitvoering aan de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de ROVA voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Uitgangspunt is om het merendeel van de werkzaamheden op kwaliteit gestuurde wijze uit te voeren, conform de standaardkwaliteitsniveaus van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek (CROW).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Winterswijk zijn de standaardkwaliteitsniveaus van het CROW het uitgangspunt. Deze niveaus lopen van CROW-A+ (zeer hoog beeldkwaliteitsniveau) tot CROW-D (zeer laag beeldkwaliteitsniveau). In nagenoeg de hele gemeente Winterswijk is niveau CROW-A van toepassing. Alleen voor onkruidbestrijding op verharding (uitgezonderd het

centrum en de begraafplaatsen) geldt niveau CROW-B.

Een aantal kwaliteitsafspraken is het afgelopen jaar voortdurend onder druk komen te staan. Zo werd een toenemende onkruiddruk waargenomen in beplantingsvakken en op verharding, als gevolg van warme en vochtige weersomstandigheden. Op de betreffende locaties is door de ROVA extra werk verricht, waardoor het beeld eind 2023 beter op orde is.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het uitvoering geven aan de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is, evenals de monitoring, een continu en jaarrond proces.

Doelstellingen

Onze voorzieningen moeten goed bereikbaar zijn, we zorgen voor veilige wegen

Activiteiten

Op basis van wegenbeheerplan uitvoeren van onderhoud

Het wegenbeheer in de gemeente Winterswijk is zowel binnen als buiten de kom gebaseerd op het wegenbeheerplan 2020-2024. Uitgangspunt is dat de onderhoudsbehoefte functioneel en risico gestuurd wordt bepaald. Daarvoor worden alle verhardingen tweejaarlijks aan een visuele inspectie onderworpen op basis van de schadecatalogus van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW). De laatste visuele inspectie heeft plaatsgevonden in het vierde kwartaal van 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 zijn onder meer onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan de Haverkampstegge, de Buitinkweg en het Krosenbrinkpad. Daarnaast is een deel van de Waliënseweg opnieuw geasfalteerd. In het kader van herinrichting zijn werkzaamheden uitgevoerd aan de Pasbree en de Pashegge, de Lijsterbesstraat en een deel van de Eikenstraat.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Sturen op functioneel en risicogestuurd onderhoud vraagt om bijstelling. De verrichte werkzaamheden in 2023 zijn conform de onderhoudsstrategie uitgevoerd.

Doelstellingen

We hebben een visie op begraven passend bij de behoefte van onze inwoners

Activiteiten

Opstellen beleids- en beheerplan begraafplaats inclusief uitvoeringsplan

De Algemene Begraafplaats in Winterswijk is in verschillende fases aangelegd. Er is nu geen visie met een duidelijk beeld op begraven en het beheer en onderhoud van de begraafplaats. Door een beleids- en beheerplan op te stellen, wordt hiervoor een

duidelijke lijn uitgezet. Zodat we toewerken naar een gedenkpark dat voor iedereen aantrekkelijk is.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Met het opstellen van het beleid wordt de visie op begraven en herdenken vastgelegd. Dit wordt vertaald naar een uitvoeringsplan. Hierin wordt aangegeven welke aanvullingen of omvormingen van groen noodzakelijk zijn om de begraafplaats voor iedereen een fijne gedenkplek te laten zijn. Hierbij geven we de biodiversiteit een stimulans. De begraafplaats dient een hoog onderhoudsniveau te hebben, waardoor het er jaarrond verzorgd uitziet. Dit leggen we vast in een beheerplan.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We zijn in 2023 ver gevorderd met het opstellen van het plan. Medio 2024 wordt het plan vastgesteld door het college van B & W.

Doelstellingen

We optimaliseren de bereikbaarheid en verkeersdoorstroming van Winterswijk

Activiteiten

Parkeerroute Informatiesysteem

Er is een volledig werkend Parkeer Route Informatie Systeem (PRIS).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Met de investering in het Parkeer Route Informatie Systeem (PRIS) kunnen bezoekers van binnen en buiten Winterswijk sneller een vrije parkeerplaats vinden in het centrum. We verbeteren hiermee de beleving van bezoekers, we beperken het zoekverkeer en dragen bij aan de verbetering van de leefomgeving op plekken waar dat zoekverkeer nu nog onnodig rijdt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2023 is gestart met de investeringen in het Parkeer Route Informatie Systeem (PRIS). Dit betreft het weer werkend krijgen van de bestaande voorzieningen. In 2024 volgt er een marktconsultatie en realiseren we de uitbreiding.

Doelstellingen

We stimuleren en faciliteren emissieloos vervoer

Activiteiten

We hebben een dekkend netwerk laadinfra

De komende jaren willen we de groei van het aantal elektrische auto's faciliteren en waar mogelijk stimuleren. Dit doen we door deelname aan de provinciale concessie publieke laadinfrastructuur en door te experimenteren met innovatieve en alternatieve laadoplossingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 hebben wij:

- Uitvoering gegeven aan onze samenwerking met concessiehouder Vattenfall Incharge. Dit betekent dat wij:
 - Diverse aanvragen hebben ontvangen voor plaatsing van openbare laadpalen.
 - Vier proactieve laadpalen (vooruitlopend op de vraag) hebben gerealiseerd.
 - Een blijvend beroep doen op Vattenfall Incharge om meer dan vier proactieve palen per jaar te kunnen plaatsen. Het gaat dan met name om proactieve palen die bestemd zijn voor andere gemeenten binnen de concessie, maar die daar om welke reden dan ook geen gebruik van maken.
- Een vervolg gegeven aan de pilot Verlengde Private Aansluiting (VPA) als alternatieve laadoplossing. In 2023 zijn bij nog eens vijf deelnemers kabelgoottegels aangelegd. Dit brengt het totaal op elf deelnemers. Door het plaatsen van deze tegels komt de laadkabel verzonken in het trottoir te liggen, hetgeen (struikel)gevaar kan voorkomen. Bij actualisatie van de laadvisie moet een evaluatie uitwijzen of en in welke vorm de VPA als alternatieve laadoplossing wordt voortgezet.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Elektrisch vervoer is, als onderdeel van de landelijke mobiliteitsopgave, onderhevig aan technologische ontwikkelingen die elkaar in hoog tempo opvolgen. Zo hebben zich in 2023 onder meer ontwikkelingen voorgedaan op het gebied van snelladen, logistiek en doelgroepenvervoer. Dit betekent dat wij in 2024 de Visie op Laadinfrastructuur en Plaatsingsleidraad Winterswijk gaan actualiseren.

Het plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte loopt vertraging op. De streeftermijn van achttien weken, van aanvraag tot realisatie van de openbare laadpaal, wordt in de praktijk niet gehaald. Zeer beperkte netcapaciteit alsook materiële en personele tekorten bij aannemers zorgen voor ernstige vertraging. In 2024 beoordelen we of en in welke vorm de pilot met de Verlengde Private Aansluiting (VPA) een vervolg krijgt.

Indicatoren

- De kwaliteit van de openbare ruimte voldoet aan het gestelde ambitieniveau: Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Winterswijk zijn de standaardkwaliteitsniveaus van het CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechneik) Het CROW werkt met verschillende kwaliteitsniveaus: van CROW-A+ (zeer hoog beeldkwaliteitsniveau) tot CROW-D (zeer laag beeldkwaliteitsniveau).

In de hele gemeente Winterswijk is niveau CROW-A van toepassing. Alleen voor onkruidbestrijding op verharding (uitgezonderd het centrum en

begraafplaatsen) geldt niveau CROW-B. Het gerealiseerde kwaliteitsniveau wordt bij 90% van de verrichte metingen behaald.

92% van de verrichte metingen in 2023 voldeed aan het gestelde ambitieniveau. Bij 8% van de metingen werd onder het ambitieniveau gescoord. De afwijking wordt met name geconstateerd bij de beheercategorie groen en heeft veelal te maken met de aanwezigheid van ongewenste kruiden.

- Het aantal meldingen van bewoners en gebruikers over de buitenruimte: Over heel 2023 zijn 1.767 meldingen geregistreerd. In 2022 waren dit er nog 2.325 meldingen en in 2021 ging het om 2.793 meldingen. Hoewel het totale aantal meldingen met de jaren afneemt is er geen duidelijke trend als het gaat om het aantal meldingen per beheercategorie (groen, meubilair, riolering, verharding en water).

Wat is het resultaat?

In de basis zijn beheer en onderhoud gericht op een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is. De openbare ruimte is de plek waar mensen elkaar ontmoeten, naar hun werk gaan, spelen, sporten en ontspannen. Steeds vaker wordt de openbare ruimte ook als middel gezien om maatschappelijke doelen te realiseren. Bij aanleg, herinrichting en reconstructie is het creëren van een waardevolle woon-, werk- en leefomgeving dan ook een uitgangspunt. Bijvoorbeeld door de buitenruimte aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering.

3.2 Klimaat, water en milieu

Ambitie

Samen met inwoners en ondernemers zorgen we voor een schone leefomgeving. We waarborgen een optimale milieukwaliteit en richten ons op de basisvoorwaarden gezond, schoon en veilig.

Voor het onderhoud van de riolering maken we transparante keuzes op basis van en risicoafweging. Om in de toekomst gezond en veilig te kunnen wonen verkleinen we de kans op wateroverlast, droogte en hittestress.

Relevante documenten:

- Gemeentelijk waterplan 2019 – 2023.
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda (raadsbesluit sept. 2022).
- Huishoudelijk grondstoffenbeleid Winterswijk 2013-2017.
- Afvalstoffenverordening Winterswijk 2015.
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening Winterswijk 2018.

Doelstellingen

Middels risicogericht rioolbeheer zorgen we voor een schone en gezonde omgeving

Activiteiten

Risicogestuurd rioolbeheer

Vanaf 2023 werken we vanuit het principe risicogestuurd rioolbeheer. Hierbij nemen we besluiten op basis van een gedegen risico afweging in plaats van op basis van normen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben een meerjarenplanning gemaakt op basis van risicogestuurd rioolbeheer. In 2024 gaan we werkzaamheden op basis van risicogestuurd beheer aanbesteden, zowel als het gaat om reiniging/inspectie als renovatie/vervanging.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De implementatie van risicogestuurd rioolbeheer is succesvol uitgevoerd, het project is afgerond.

Doelstellingen

We adviseren in gebiedsontwikkelingen buitengebied en voeren de klimaatadaptatiestrategie uit

Activiteiten

Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie

Het klimaat verandert, waardoor het weer extremer wordt. Het risico op wateroverlast, langdurige droogte of hittestress wordt groter en dit heeft niet alleen invloed op onze veiligheid en leefbaarheid, maar vooral op de gezondheid van ouderen en kwetsbaren. Om ons aan te passen aan de klimaatverandering en onze leefomgeving leefbaar te houden, is integraal een beleidsprogramma en uitvoeringsagenda opgesteld. Hierin staan maatregelen en acties benoemd staan waar we de komende jaren mee aan de slag gaan.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In de uitvoeringsagenda 'Klimaatadaptatie 2022-2027 Winterswijk' staan verschillende maatregelen en acties die integraal en samen met verschillende beleidsvelden, partners, bewoners en bedrijven zijn besproken en geprioriteerd in klimaatdialogen. Deze zijn in de uitvoeringsagenda uiteengezet. Met de introductie in 2023 van het subsidieportaal 'Hemelwater vasthouden op eigen terrein' kunnen inwoners subsidie krijgen om hemelwater af te koppelen (regenpijp afkoppelen, regenton et cetera). Het lokaal hitteplan, dat is opgesteld in samenwerking met de GGD, is gereed. Ook de website met tips en links die kan worden ingezet in een periode van hitte, is klaar. Verder onderzoeken we de urgente wateroverlast en hittelocaties die aangewezen zijn vanuit de stresstesten. Voor enkele locaties zijn de ontwerp-oplossingen gereed en kunnen we in 2024 tot uitvoering gaan (wateroverlast en hitte in de Wooldstraat en omgeving en enkele andere waterprojecten). Mee-koppelkansen in gemeentelijke projecten worden meegenomen en uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De maatregelen en acties benoemd in de uitvoeringsagenda worden de komende jaren uitgevoerd. Sommige maatregelen zijn nog in de ontwerp- of onderzoeksfase, waardoor enkele maatregelen van 2023 naar 2024 zijn overgeheveld. Uiteindelijk moet alles voor 2027 uitgevoerd zijn. Het opstarten van projecten in de openbare ruimte vergt tijd vanwege de afstemming met belanghebbenden. Elk jaar wordt er

geëvalueerd wat de stand van zaken is, waarbij er op dit moment veel projecten van de opstartfase richting de uitvoering gaan.

Doelstellingen

We starten gemeentelijke zwerfafvalactiviteiten op en maken een grondstoffenbeleidsplan

Activiteiten

Actualisatie grondstoffenbeleidsplan

Het grondstoffenbeleidsplan was verouderd en is in 2022 geëvalueerd. In 2023 is het Huishoudelijk Grondstoffenbeleidsplan geactualiseerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De afspraak was om in 2023 een geactualiseerd Huishoudelijk Grondstoffenbeleidsplan op te leveren dat voldoet aan de huidige wettelijke maatstaven. Daarin worden de gemeentelijke ambities en doelen op het gebied van afvalbeheer en grondstoffeninzameling geformuleerd. Er is geen geactualiseerd grondstoffenbeleidsplan aan de raad voorgelegd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Diverse factoren hebben de voortgang van het beleidsplan vertraagd. De ambitie om het beleidsplan in 2023 vast te stellen, is daarmee niet behaald.

Faciliteren en samenwerken tijdens landelijke opschoondag en World Clean Up Day

Samen tegen zwerfafval. We roepen onze inwoners, scholen en zwerfafval vrijwilligers op om in actie te komen tijdens de Landelijke Opschoondag in maart en World Cleanup Day in september. Op deze manier proberen we mensen te motiveren en ze bewust te laten worden van het belang van het op de juiste manier weggooien van afval.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van de Landelijke Opschoondag (zaterdag 18 maart 2023) hebben we onze inwoners opgeroepen om het zwerfafval op een georganiseerd moment op te ruimen. Ongeveer dertig vrijwilligers hebben gehoor gegeven aan deze oproep en zijn, voorzien van opruimmateriaal, zwerfafval te lijf gegaan. Daarnaast hebben ook verenigingen uit meerdere buurtschappen vanuit de Stichting Waardevol Cultuurlandschap (WCL) een georganiseerde opruimactie gehouden. Hierbij werden ze gemotiveerd door een in het voorzicht gestelde vergoeding, ten gunste van de verenigingskas.

In september is de World Cleanup Day georganiseerd in Winterswijk. In totaal hebben we daarvoor 142 aanmeldingen ontvangen. De deelnemers waren medewerkers van de bedrijven Kingspan Insulation en Colubris Cleantech, alsmede twee groepen basisschoolkinderen van De Kolibrie en De Esch. Vanuit de inwoners hebben we een klein groepje mensen kunnen enthousiasmeren die op zaterdag 16

september 2023, vanaf het Centrum Duurzaam Winterswijk, in het winkelcentrum zwerfafval hebben opgeruimd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De activiteiten zijn volgens planning in 2023 uitgevoerd en afgerond.

Doelstellingen

We voeren noodzakelijke projecten uit op het gebied van milieu

Activiteiten

Project sanering wegverkeerslawaaï

Door de autonome groei van het wegverkeer ervaren bewoners langs drukke wegen geluidsoverlast van het verkeer. In het verleden zijn daarom 177 woningen aangemeld bij het Rijk voor geluidssanering. De gemeente voert de sanering van het wegverkeerslawaaï uit. De eerste stap is het opstellen van een programma. De sanering wordt voorbereid en uitgevoerd met subsidie van de rijksoverheid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is geen definitief besluit genomen over de snelheid op de Groenloseweg. Aan het Bureau Sanering Verkeerslawaaï (BSV) is toestemming gevraagd om het saneringsprogramma op te splitsen. Het voorstel is om een separaat programma op te stellen voor de Groenloseweg en de Vredenseweg, zodra een besluit is genomen over de maatregelen. BSV voert de subsidieregeling namens het ministerie uit. Verlaging van de toegestane snelheid is een bronmaatregel bij sanering van het wegverkeerslawaaï. Als niet voor deze bronmaatregel wordt gekozen, worden gevelmaatregelen in het programma opgenomen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In Winterswijk was een saneringsprogramma opgesteld voor 177 aangemelde woningen. In dat conceptprogramma is destijds uitgegaan van gevelmaatregelen. Na het besluit van de raad om bij wegen binnen de bebouwde kom uit te gaan van '30 km per uur, tenzij', is het saneringsprogramma aangepast. Bij verlaging van de snelheid is namelijk sprake van een bronmaatregel en niet van maatregelen aan de gevel. In juni hebben wij de opmerkingen van BSV ontvangen. Omdat de besluitvorming rondom de inrichting van de Groenloseweg niet is afgerond, is vertraging ontstaan. Daarom is nu voorgesteld aan BSV om voor de Groenloseweg en Vredenseweg een apart programma op te stellen.

Sanering stortplaats WAL

De deklaag van de voormalige stortplaats WAL - de stortplaats tussen de Driemarkweg en de Vreehorstweg, ter hoogte van de Vreehorstweg 43- is te dun en voldoet niet aan de wettelijke eisen. Daarom hebben we een saneringsplan opgesteld. De sanering wordt gefaseerd in 2024 en 2027 uitgevoerd vanwege de beschermde dieren op de WAL. Naast de deklaag wordt ook de Japanse

duizendknoop aangepakt, de waterafvoer verbeterd en de WAL heringericht. In 2023 is samen met de provincie het saneringsplan verder uitgewerkt.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn afspraken gemaakt met de provincie over de uitvoering. De provincie gaat de regie voeren over de sanering.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Voor de uitvoering van de sanering is in het kader van de Wet natuurbescherming een vergunning nodig. De ontheffing is inmiddels verleend. De provincie werkt, samen met een derde partij, aan een bestek.

Indicatoren

- Handhaven en zo mogelijk verhogen van het scheidingspercentage:
Het scheidingspercentage is het deel van het huishoudelijke afval dat door inwoners gescheiden wordt aangeboden. In 2023 ligt het scheidingspercentage in Winterswijk op 88%. Daarmee scoort het gelijk aan 2022, maar nog steeds ruim boven het landelijk gemiddelde van 69%.
- Verhogen zuiverheid fracties Plastic, Metalen en Drankkartons (PMD) en Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT):
PMD: in 2023 werd 1.531 ton/kg ingezameld, waarvan 75 ton/kg werd afgekeurd.
GFT: in 2023 werd 5.305 ton/kg ingezameld, waarvan 61 ton/kg werd afgekeurd.

Hoewel deze cijfers nog niet officieel bevestigd zijn, houden wij rekening met een kleine procentuele stijging van afkeur van beide fracties. Verder dient een kanttekening geplaatst te worden bij deze cijfers. Verwerkingsbedrijven keuren de hele vracht. Wordt afwijkend afval geconstateerd, dan leidt dit mogelijk tot afkeur van de hele vracht.

- Reduceren hoeveelheid restafval:
De hoeveelheid restafval bevat vaak nog waardevolle grondstoffen zoals GFT en PMD. Deze grondstoffen hebben een hogere potentie voor hergebruik. De hoeveelheid restafval (kg) per inwoner is sinds de invoering van het nieuwe inzamelsysteem (diftar) in 2016 gedaald van 174 kg/inwoner in 2015 naar 52 kg/inwoner in 2023. Daarmee wordt de dalende trend voortgezet.
- Terugdringen van het aantal nulaanbieders:
Nulaanbieders zijn huishoudens die in een jaar tijd geen enkele keer restafval aanbieden en dus niet het variabele tarief betalen. Sinds de invoering van diftar in 2016 is het aantal nulaanbieders in Winterswijk fors gestegen. Dit leidt doorgaans tot restafval en vervuiling in andere fracties en kan diverse oorzaken hebben. Ten opzichte van 2021 en 2022 blijft het percentage

nulaanbieders redelijk stabiel, maar met 20% onverminderd hoog.

- De maatregelen en acties zoals benoemd in de uitvoeringsagenda van de klimaatstrategie worden in de komende jaren tot en met 2027 uitgevoerd: Een aantal maatregelen zijn nog in de ontwerp- of onderzoeksfase. Daardoor zijn wij genoodzaakt om enkele maatregelen van 2023 naar 2024 over te hevelen. Uiteindelijk moet alles voor 2027 uitgevoerd zijn. Het opstarten van projecten in de openbare ruimte vergt tijd vanwege de afstemming met belanghebbenden. Jaarlijks wordt de voortgang gemonitord. Projecten in de omgeving van het Gerrit Komrij College en de Wooldstraat stonden gepland voor 2023, maar zijn in het eerste kwartaal van 2024 alsnog in uitvoering gegaan.

Wat is het resultaat?

Winterswijk blijft inzetten op het verbeteren van afvalscheiding en het terugdringen van vervuiling en verstoring in de inzameling. Daarmee komt de transitie van afval naar grondstof weer een stap dichterbij, wordt afkeur door vervuiling voorkomen en blijven onnodige verwerkingskosten ons bespaard.

Klimaatadaptatie blijft een urgent thema voor Winterswijk. We ondervinden steeds vaker hinder van de gevolgen van extreme buien, een stijgende temperatuur, maar ook langdurige periodes van droogte. Met andere woorden: we krijgen steeds vaker te maken met wateroverlast en hittestress. De gemeente Winterswijk probeert de buitenruimte hier zo goed mogelijk op aan te passen, oftewel klimaatadaptief te maken.

3.3 Duurzaamheid en milieu

Inleiding

Wordt verder uitgewerkt in de opgave Duurzaamheid.

3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen

Ambitie

We willen dat Winterswijk een aantrekkelijke plaats is om te wonen, te werken en te recreëren. Het buitengebied is een belangrijke parel van Winterswijk en verdient een aanpak waarbij we de handen in een slaan. In de buurtschappen streven we naar behoud van leefbaarheid. In het centrum komen wonen en culturele functies samen waar ontmoeten, ontdekken en ontplooiing voorop staan. Nieuwe ontwikkelingen krijgen ruimte, met behoud van kwaliteit van de leefomgeving.

Relevante documenten:

- Woonvisie gemeente Winterswijk 2020–2025.
- Volkshuisvestelijk Afwegingskader Woningbouw Winterswijk 2019–2025.
- Beoordelingskader wonen met zorg 2020 t/m 2023.
- Structuurvisie kom Winterswijk 2010-2020.
- Groenstructuurplan Winterswijk.
- Omgevingsvisie buitengebied.
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit.
- Centrumvisie 2021.

Doelstellingen

We bereiden de organisatie voor op de nieuwe wetten in de fysieke leefomgeving

Activiteiten

We werken volgens de Omgevingswet

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 januari 2023 in werking. De Eerste Kamer moet daar nog wel een definitief besluit over nemen. Tot de inwerkingtreding moet er nog heel veel gebeuren. Er is tijd nodig om het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) opgeleverd, ingeregeld en stabiel te krijgen. Dat geldt zowel voor het landelijke deel van de landelijke voorziening, maar ook voor softwareleveranciers die hun software moeten aanpassen.

We bereiden de organisatie voor om te kunnen werken volgens de wet. Zowel op juridisch en technisch gebied als op het gebied van dienstverlening, houding en gedrag.

We bieden burgers ondersteuning in het proces van participatie door een duidelijke handreiking te doen. Met partners maken we afspraken over de samenwerking. Samen met private partijen draaien we een pilot, om het beleid en de werkprocessen voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving aan te passen. Dit proces loopt zeker door in 2024, helemaal als de invoeringsdatum opnieuw wordt verschoven.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Eerste Kamer heeft op 14 maart 2023 ingestemd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, met ingang van 1 januari 2024. Zoals bekend is de inwerkingtreding al meerdere keren uitgesteld. Nu is er duidelijkheid. Daarom is het belangrijk om ervoor te zorgen dat we er op 1 januari 2024 klaar voor zijn.

Afgelopen jaar zijn de nodige zaken al opgepakt. Er is een participatiekader vastgesteld door de gemeenteraad. De legesverordening is zo goed als klaar. Ook wordt er gewerkt aan een Omgevingsvisie bebouwde kom en is er gestart met loket LEEF. Daarnaast hebben sommige collega's vorig jaar geoefend met de software.

Voor de komende tijd is het belangrijk om zoveel mogelijk te voldoen aan de minimale acties van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Dit gaan we doen met behulp van werkgroepen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een werkgroep die aan de slag gaat met het in kaart brengen van het werkproces voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Daarnaast moet er dit jaar waar nodig een start worden gemaakt met het verder opleiden van onze collega's.

Voor een succesvolle inwerkingtreding zijn we naast onze eigen inspanningen ook afhankelijk van wat door het Rijk wordt opgeleverd. Hiervoor zijn door de VNG randvoorwaarden opgesteld. Aan deze randvoorwaarden voldoet het Rijk voornamelijk niet. Aanvragen lopen bijvoorbeeld vanaf 1 januari via het DSO en dit functioneert nog niet naar behoren. Dit maakt dat er zorgen zijn omtrent een succesvolle inwerkingtreding per 1 januari 2024.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In 2023 zijn we aan de slag gegaan met de minimale actie van de VNG. Op dit moment zijn deze voor het overgrote deel ingevuld. We moeten nu als organisatie ervaring op gaan doen met de praktijk. Er wordt op dit moment gebouwd aan de Omgevingsvisie en binnenkort gaan we een planning maken voor een nieuw Omgevingsplan.

We werken volgens de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Onderdeel van de Omgevingswet is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). De Wkb treedt gelijktijdig met de Omgevingswet in werking. De Wkb regelt dat private kwaliteitsborgers voortaan bouwtechnische regels toetsen en controleren. Dit wijzigt het proces van de bouwvergunning toets.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben een impactanalyse opgesteld rondom de Wkb. Hieruit kwamen conclusies naar voren, die concreet zijn vertaald in een uitvoeringsagenda. Zodat we vóór de datum van de inwerkingtreding klaar zijn voor de Wkb. Na de inwerkingtreding van de Wkb/Omgevingswet in 2024, zijn aanpassingen en doorontwikkelingen nodig op dit gebied.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Begin 2023 is bekend geworden dat de Omgevingswet en daarmee de Wkb op 1 januari 2024 in werking treedt. Eind 2023 is bekend geworden dat de Wkb niet in werking treedt voor 'verbouwingen'. Waar nodig zijn de benodigde acties (voor nieuwbouw) uit de impactanalyse echter ingevoerd. Ook na de invoeringsdatum blijven acties en doorontwikkelingen nodig.

Doelstellingen

We maken plannen en voeren deze uit voor specifieke vraagstukken, zoals de aanpak van de gebieden Molenveld, WOOW en de Steengroeve

Activiteiten

Afdekken kleiput

In 2023 gaan we verder met de uitvoering van de gebiedsvisie Molenveld en het afdekken van de kleiput, als gevolg van het stopzetten van de 'verondieping'.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 is de klankbordgroep kleiput opnieuw bij elkaar gekomen, omdat het eerder gekozen scenario 2 niet wenselijk was. Op dit moment wordt gewerkt aan de uitgangspunten voor een nieuw scenario. Deze uitgangspunten worden met de klankbordgroep besproken, voordat een derde partij de opdracht krijgt om een nieuw scenario op te stellen. Nadat een besluit is genomen over het nieuwe scenario, wordt een inrichtingsplan door Royal HaskoningDHV opgesteld.

De gebiedsontwikkeling van het Molenveld is afhankelijk van het vaststellen van de begroting door de raad. De raad heeft in november 2023 besloten om het resterende budget voor de gebiedsontwikkeling te schrappen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door het besluit van de raad om het budget voor de gebiedsontwikkeling van het Molenveld te schrappen, wordt op dit moment niet meer gewerkt aan de deelprojecten voor deze gebiedsontwikkeling.

De gesprekken met de klankbordgroep over een nieuw scenario voor de kleiput zijn in 2023 nog niet afgerond. Nadat deze gesprekken zijn afgerond, kan dit scenario door een derde partij worden doorgerekend. De verwachting is dat hierover in het tweede kwartaal van 2024 een definitief besluit wordt genomen, zodat verder kan worden gegaan met het inrichtingsplan. Vanwege de flora en fauna mogen zeer waarschijnlijk maar in een beperkt tijdvak werkzaamheden plaatsvinden in en rondom de kleiput. Dit kan een impact hebben op de totale duur van de nog uit te voeren werkzaamheden.

Flexwonen

Veel Winterswijkers zijn op zoek naar geschikte en betaalbare woonruimte. Ook moet Winterswijk extra statushouders huisvesten. De instroom neemt toe, dus het aantal statushouders neemt ook toe. Daarnaast weten we niet hoelang de Oekraïense ontheemden blijven. Daarom ontwikkelt Winterswijk in 2023, samen met De Woonplaats en marktpartijen een of meerdere flexwoonprojecten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van de prestatieafspraken 2024 met De Woonplaats, is flexwonen een gespreksonderwerp. We zitten daarbij nog in de verkennende fase.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We zijn op dit moment met De Woonplaats in gesprek over flexwonen. Wat nog een grote impact kan hebben op de planning, is de mogelijkheid voor aansluiting op nutsvoorzieningen.

Gebiedsontwikkeling Gaudium

Gemeente Winterswijk is eigenaar van het pand van Gaudium. Daarnaast is het aangrenzende pand de Hazewind opgekocht door een ontwikkelaar. Door de huidige ontwikkelingen vraagt deze omgeving om een visie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Met de ontwikkelaar van de Hazewind zijn in 2023 gesprekken gevoerd over de transformatie van het pand. Intern is gewerkt aan een ontwikkelingsperspectief.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Helaas is het nog niet gelukt om het ontwikkelperspectief tot een definitief stuk op te stellen.

Gebiedsontwikkeling Steengroeve

We werken aan een gebiedsontwikkeling rondom de Steengroeve. Onderdeel hiervan is de ontwikkeling van het museaal concept Terra Temporalis.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 is het plan nader uitgewerkt en zijn er diverse overleggen geweest met zowel de stichting als externe betrokkenen. Het ontwerpplan is eind 2023 ter inzage gelegd. De thema's ecologie en financiële haalbaarheid blijven de aandacht houden. Het budget dat was gereserveerd voor de kosten van de stichting is inmiddels op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het ontwerpbestemmingsplan is eind 2023 ter inzage gelegd.

Herontwikkeling vrijkomende schoollocaties

We werken volgens het plan 'Nieuwe scholen, nieuwe kansen' aan de invulling van vrijkomende schoollocaties als gevolg van de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Gemeente Winterswijk 2021-2037 (IHP).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het doel van dit project was om een concrete invulling te vinden en te realiseren voor de schoollocaties waar het onderwijs verdwijnt. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij was dat de kwaliteit van de betreffende wijk of buurt op peil blijft of wordt verbeterd. Het borgen van die kwaliteit vraagt om maatwerk per schoollocatie. In 2023 is besloten om dit geen project meer te laten zijn. We gaan per locatie separaat aan de slag en zijn begonnen met voorbereidende werkzaamheden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project 'Nieuwe scholen, nieuwe kansen' bestond uit meerdere kleinere projecten en zou parallel worden opgestart zodra uitvoering wordt gegeven aan fase 1 van het IHP. We gaan nu per locatie separaat aan de slag.

Kwaliteitsimpuls van de Markt

Het versterken van de Markt, als aangename, centrale ontmoetingsplek waar bezoekers graag verblijven, vraagt om een goed samenspel van de functies die hier thuishoren. Daarvoor maken we effectief gebruik van de beschikbare ruimte en

inrichting. In het vierde kwartaal van 2021 zijn we gestart met de ontwerpessies voor de herinrichting van de Markt. Aan deze ontwerpessie namen inwoners, belangenorganisaties en externe partijen deel. We bieden een concreet ontwerp aan. Daar waar nog geen zekerheden zijn of werkzaamheden buiten de begrotingsperiode kunnen vallen, zijn ze niet meegenomen in de begroting. Voor het centrum werken we een concreet plan uit. We zetten het budget van € 450.000 in voor voorbereidende werkzaamheden en deels voor de realisatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voor het maken van een ontwerp heeft de gemeenteraad in februari 2023 kaders vastgesteld die richting geven aan de verdere invulling van het plein. Deze set kaders is in uitgebreide afstemming met betrokken partijen (ondernemers, omwonenden, bezoekers, gemeenteraad et cetera) tot stand gekomen. In de begroting is besloten om het plan in zijn geheel niet door te laten gaan.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Voordat er verder gewerkt kon worden aan een ontwerp, moesten in opdracht van de raad eerst een mobiliteitsplan en parkeervisie voor het centrum worden opgesteld. Pas daarna kon een aantal scenario's in schetsontwerpen worden uitgewerkt, waarbij de aanwezigheid van verkeer varieert. Dit wordt niet gedaan vanwege de vastgestelde begroting 2024-2027.

Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk

De Omgevingswet schrijft voor dat iedere gemeente op 1 januari 2027 een omgevingsvisie moet hebben vastgesteld. We werken op dit moment aan een omgevingsvisie voor de bebouwde kom van Winterswijk. De omgevingsvisie gaat over het dagelijks leven. Hoe we werken, wonen, studeren en recreëren. Bij het opstellen van de omgevingsvisie bebouwde kom houden we rekening met actuele visies, zoals bijvoorbeeld de centrumvisie, groenvisie en woonvisie. De omgevingsvisie voor het buitengebied is in 2019 al vastgesteld en wordt in 2024 op een aantal onderdelen aangevuld.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 zijn de ontwikkeling van Winterswijk en de daaruit volgende opgaven in beeld gebracht. Al deze onderdelen zijn samengebracht in het Verhaal van Winterswijk (fase 1). Het Verhaal van Winterswijk dient als basisdocument voor de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in fase 2. De verwachting is dat we de eerste fase van de omgevingsvisie begin 2024 af kunnen ronden en kunnen laten vaststellen door de raad. Daarna wordt gestart met fase 2.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De omgevingsvisie moet volgens de wet op 1 januari 2027 gereed zijn. In 2023 zijn er inhoudelijke stappen gezet om te komen tot een eerste basisdocument; in 2024 werken we verder aan de uitwerking van de omgevingsvisie. Er is voldoende tijd om de wettelijke termijn van 1 januari 2027 te halen.

Realiseren van een dienstencentrum in Gaxel, samen met Stadt Vreden

Om het grensoverschrijdend werken en ondernemen tussen Nederland en Duitsland te bevorderen, wordt er op de grens een dienstencentrum gerealiseerd. De gemeenten Winterswijk en Vreden zijn gezamenlijk de initiatiefnemers voor deze planontwikkeling.

De geselecteerde ontwikkelaar werkt het plan voor het dienstencentrum op dit moment uit, onder de toetsende en begeleidende rol van de gemeenten. Essentieel aspect in de uitwerking is een haalbare exploitatie. Als de omgevingsvergunning aan beide zijden van de grens wordt verleend, vindt de grondverkoop aan de ontwikkelaar plaats. Via de grondverkoop worden de gemeentelijke kosten verhaald. De huidige tijd maakt een haalbare exploitatie lastig. De ontwikkelaar blijft wel positief over het project. Tijd heeft naar verwachting een positief effect op de ontwikkeling. Daarom is afgesproken de planning op te schuiven en de ontwikkelingen in prijs en uitvoeringsaanbod in 2023 af te wachten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De geselecteerde ontwikkelaar heeft in 2023 gewerkt aan de uitwerking van de plannen. Essentieel aspect in deze uitwerking is een haalbare exploitatie. Samen met Stadt Vreden beoordelen en toetsen we vervolgens die uitwerking. Bij een positieve beoordeling wordt een omgevingsvergunning aangevraagd. Als de omgevingsvergunning aan beide zijden van de grens wordt verleend, dan wordt de grond verkocht aan de ontwikkelaar.

Helaas bleek het voor de ontwikkelaar lastiger dan gedacht om een haalbare exploitatie voor het plan uit te werken. Partijen blijven positief over het initiatief en de ontwikkeling van een gezamenlijk dienstencentrum op de grens. In het nieuwe jaar worden opnieuw de mogelijkheden en de planning bekeken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door verschillende ontwikkelingen duurt het uitwerken van de plannen door de ontwikkelaar langer. Eind 2023 lag er nog geen uitgewerkt plan dat door beide gemeenten getoetst kon worden. In het nieuwe jaar spreken alle partijen over de nieuwe planning en verwachtingen.

Revitalisering Dennenoord

Revitalisering van het gebied Dennenoord is uitgevoerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Uitgangspunt voor de uitvoering van de revitalisering is dat het nog aanwezige bedrijf gevestigd blijft op de huidige locatie. De voorbereidingen voor de uitvoering zijn begonnen en worden zorgvuldig afgestemd met de verschillende disciplines. Er is gewerkt aan een inrichtingsplan voor de natuur. Hierbij is gekeken naar de aanwezige flora en fauna en cultuurhistorie. Daarnaast is een ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd en is een deel van de Hanekampweg aan de openbaarheid onttrokken. Ook is een uitvoeringsplan opgesteld voor de revitalisering met sanering en is een aannemer voor de uitvoering gevonden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het streven was alle procedures en werkzaamheden eind 2023 af te ronden. Dit is niet gelukt. Er was meer onderzoek en afstemming noodzakelijk dan verwacht. De huidige planning is erop gericht om in 2024 alles uit te voeren.

Ribeslocatie

Gemeente Winterswijk is eigenaar van een perceel aan de Ribeslaan, de locatie waar een basisschool was gesitueerd. Er is een plan dat herontwikkeling en woningbouw mogelijk maakt.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 zijn participatiebijeenkomsten met omwonenden en belanghebbenden georganiseerd. Op basis van de verzamelde resultaten en interne adviezen, wordt het woningbouwplan verder voorbereid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het bleek lastiger dan gedacht om alle aspecten op een goede manier uit te werken. Daardoor is het niet gelukt om het college in 2023 een besluit te laten nemen over het vervolgproces en de afronding van de participatie.

Uitvoering project WoooW - gebiedsontwikkeling Weurden

WoooW staat voor Winterswijk ontmoet, ontdekt en ontplooit.

Het WoooW-projectgebied ligt aan één van de aanloopstraten (Weurden)- in het centrum van Winterswijk, waar winkelleegstand en verpaupering dreigde. Daarom heeft de gemeente de afgelopen jaren een aantal woon- winkelpanden aangekocht om het gebied op te knappen en nieuwe impulsen te geven. Eén van die impulsen is een nieuw cultuurgebouw, waarin het centrum voor cultuureducatie Boogie Woogie, de Bibliotheek Oost-Achterhoek en de Winterswijkse Uitdaging (WUh) gaan samenwerken.

Tijdens meerdaagse charettes in de zomer van 2021 konden Winterswijkers meepraten over WoooW. Hieruit kwam duidelijk naar voren dat er veel draagvlak is voor dit plan dat gaat over wonen, werken aan huis, winkelen, cultuur en genieten op

een historische plek met een jonge vibe. Ook ondernemers in de buurt zijn bereid mee te doen aan de planontwikkeling.

WoooW is een ambitieus plan, want de bouwstart is gepland in 2024. In 2022 wordt de uitwerking van het plan afgerond, zodat de gemeenteraad in februari 2023 een beslissing kan nemen over het project.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De raad heeft in juni 2023 gekozen voor een toekomst waarin vier locaties (her)ontwikkeld worden:

- winkelruimte met daarboven woningen op de plek van de door de gemeente aangekochte panden aan het Weurden.
- een nieuw cultuurgebouw aan de Spoorstraat op de plek van de huidige parkeerplaats.
- woningen in, of in de plaats van, het huidige gebouw Boogie Woogie.
- een supermarkt, woningen met eigen parkeervoorzieningen, plus een gebouwde parkeervoorziening voor centrum parkeren op het kavel Weurden-Dingstraat-Weverstraat.

De ontwikkeling van winkels met bovenwoningen op het Weurden wordt als eerste opgepakt. Na het besluit zijn daarvoor de eerste acties ondernomen. Aan de andere drie ontwikkelingen wordt vooral gewerkt door overleg met eigenaren en cultuurorganisaties. Doel is om in de zomer van 2024 een gezamenlijke aanvraag Impulsaanpak Winkelgebieden in te dienen. Na het besluit over die aanvraag eind 2024, volgt in 2025 een voorstel voor de verdere planontwikkeling en de financiën. Dit wordt naar verwachting in het voorjaar van 2025 aan de raad voorgelegd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Voor de zomer van 2024 wordt een besluit genomen over het indienen van de aanvraag Impulsaanpak Winkelgebieden. Het indienen kan in de zomer van 2024, waarna het besluit van het Rijk eind 2024 plaatsvindt. Het raadsbesluit over de richting en financiën vindt dan in het voorjaar van 2025 plaats. Een en ander is nog afhankelijk van het investeringsprogramma ruimtelijke projecten, waarover in de begroting is besloten en dat nu wordt uitgewerkt.

Woningbouw Narcisstraat

Het participatietraject met omwonenden en belanghebbenden wordt opgestart met als doel hen te betrekken bij het ontwikkelen van het gebied Narcisstraat als woningbouwlocatie volgens de huidige structuurvisie. We gaan in overleg met andere grondbezitters in het gebied om te onderzoeken of er bereidheid is om samen op te trekken in de ontwikkeling van het gebied tot woningbouwlocatie. Met De Woonplaats overleggen we over het ontwikkelen van sociale huurwoningen op de door de gemeente ingebrachte grondposities in het gebied.

In samenwerking met de gemeente, De Woonplaats en andere ontwikkelende partijen, wordt zo spoedig mogelijk een concreet woningbouwplan voor het gebied Narcisstraat ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad. Hiervoor wordt in de jaren 2022, 2023 en 2024 € 50.000 per jaar beschikbaar gesteld.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 heeft de gemeenteraad het woningbouwplan aan de Narcisstraat goedgekeurd. De gemeentelijke grond is onder voorbehoud verkocht aan de ontwikkelaar. Het bestemmingsplan is in 2023 in procedure gebracht.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De ontwikkelaar heeft de stukken voor het bestemmingsplan dit jaar aangeleverd en wij hebben ze eind 2023 in procedure gebracht.

Doelstellingen

We realiseren een toekomstperspectief in het buitengebied

Activiteiten

Uitvoeren Beleidsvisie Landschap en Biodiversiteit

We geven uitvoering aan de Beleidsvisie Landschap en Biodiversiteit. We richten ons onder meer op de basiskwaliteit, de gebiedsgerichte aanpak van erfsoorten, de regeling landschap en biodiversiteit particulieren, het opleveren van de biodiversiteitskaart, natuur- en milieueducatie op scholen, communicatie en cursussen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 hebben we uitvoering gegeven aan het ecologisch bermbeheer voor alle bermen in het buitengebied. Door de vastgestelde bezuinigingen wordt hier voor 2024 geen vervolg aan gegeven. Het onderzoek Basiskwaliteit natuur en landschap is afgerond met een gebiedsbijeenkomst in mei/juni 2023. De Gebiedsgerichte aanpak erfsoorten is eveneens afgerond en ingediend bij de provincie.

Daarnaast hebben we de natuur- en milieueducatie (NME) voor alle basisscholen voor 2023-2025 voortgezet. Ook hebben we uitvoering gegeven aan burgerinitiatieven ter bevordering van de biodiversiteit. De moties Verdwenen landschapselementen en Bos van de toekomst zijn afgerond. Met de uitvoering van de cursus Groen Erfgoed hebben we met belangstellenden informatie en kennis gedeeld over dit onderwerp.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De activiteiten zijn volgens planning uitgevoerd.

Uitvoeren project LEADER

LEADER is een Europees fonds voor plattelandsontwikkeling dat valt onder het Gemeenschappelijk Landbouw beleid (GLB). Europa financiert 50%, de nationale overheid (lees gemeenten) financieren ook 50%. In de periode 2016-2022 is de

Achterhoek door de provincie Gelderland aangewezen als LEADER-gebied. Er zijn bijna zeventig projecten in de Achterhoek gerealiseerd; totale financiering hiervoor bedroeg € 5,6 miljoen. De Regio Achterhoek heeft het initiatief genomen om voor de periode 2023-2027 weer de LEADER-status te krijgen voor de Achterhoek. De provincie Gelderland moet hierin nog een keuze maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Gedeputeerde Staten hebben het LEADER-programma 2023-2027 van de Regio Achterhoek goedgekeurd. Van de gevraagde EU-bijdrage van € 1,5 miljoen is ruim € 1 miljoen toegekend. De aanvankelijk gevraagde cofinanciering door de gemeenten van € 187.500, kan daardoor worden bijgesteld naar € 128.524.

Aan het algemeen bestuur wordt voorgesteld de gemeenten te verzoeken het oorspronkelijke bedrag van € 187.500 beschikbaar te houden, omdat het EU-budget voor de Achterhoek mogelijk wordt aangevuld als gevolg van overhevelingen uit andere regio's. In de gemeentebegroting voor 2024 is € 37.500 opgenomen. Wanneer dit bedrag voor vijf jaar wordt gecontinueerd, betekent dit € 187.500 (5x € 37.500). Jaarlijks kan dit opnieuw worden overwogen bij de begrotingsbehandeling.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De nieuwe Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) voor de periode 2023–2027 is gereed. De openstelling is begin 2024.

Uitvoeren project toekomstbestendige erven

In 2021 is gestart met de uitvoering van het project Toekomstgerichte erven Achterhoek. De uitvoering loopt door tot begin 2023. Dit project is gericht op het voeren van gesprekken met erf eigenaren, om ze te ondersteunen bij het realiseren van een toekomstbestendig erf.

De uitvoering van dit programma ligt bij het Regionaal programmabureau Werken aan toekomstgerichte erven Achterhoek (WATEA). Dit programmabureau betalen we deels uit de Regio Deal. Voor eventuele vervolgtrajecten, na het eerste (gratis) gesprek, hebben we 750 vouchers ingekocht. Het totale bedrag voor de vouchers bedraagt € 200.000.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Na ruim drie jaar blijken er minder erf eigenaren gebruik te maken van de gesprekken dan verwacht. Daar komt bij dat in het kader van de Gebiedsaanpak Vitaal Platteland Winterswijk begin 2023 ruim 180 erfgesprekken zijn gehouden bij agrarische ondernemers. Ook konden erf eigenaren binnen de Gebiedsaanpak erfgesprekken aanvragen. De verwachting is dat de vraag naar extra erfgesprekken via het Regio Deal-project in Winterswijk beperkt is.

Tegelijkertijd zien we dat er behoefte bestaat aan goede voorbeelden en ervaringen om erven toekomstbestendig te maken. Er is een voorstel gedaan aan de Thematafel circulaire economie en energietransitie, die heeft aangegeven dat het ontwikkelen en

presenteren van kansrijke concepten wezenlijk bij kan dragen aan de doelstelling van de Regio Deal WATEA. Zij geven de ruimte om een deel van het gemeentelijke budget voor de Regio Deal in te zetten voor het verzamelen, presenteren en uitdragen van kansrijke concepten voor toekomstbestendige erven in Winterswijk en de Achterhoek.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project is gestart in 2020. Door corona is het project voor een periode gestopt en later weer opgestart. Het project eindigt rond juli 2024. De afspraak is dat eind 2024 verslaglegging wordt gedaan aan het Rijk.

We voeren het programma Vitaal Platteland uit door middel van een gebiedsgerichte aanpak

Het buitengebied van Winterswijk heeft te maken met uitersten. Denk bijvoorbeeld aan de extreme droogte, de aanwezigheid van vier Natura 2000-gebieden (stikstof), de waardevolle beken en de vele boeren die noodgedwongen moeten stoppen. In samenwerking met Stichting Waardevol Cultuurlandschap (WCL) en Ondernemerskring Winterswijk (OWIN) is er een programma Vitaal Platteland opgesteld. Dit programma richt zich op het behoud van waardevolle natuur en cultuur, en op het bieden van (economisch) toekomstperspectief voor wonen, werken en recreëren in het buitengebied.

De provincie Gelderland heeft het gemeentelijke programma overgenomen door het opstellen van een provinciaal programma Vitaal Platteland, Nationaal Landschap Winterswijk. Hierin werken WCL, de provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel en de gemeente Winterswijk samen. Een groot deel van de organisatiekosten betaalt de provincie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De intentieovereenkomst en startnotitie zijn in januari 2023 vastgesteld. Er is volgens planning gestart met de uitvoering van de startnotitie Gebiedsaanpak Vitaal Platteland Winterswijk. Deze aanpak moet een toekomstperspectief Vitaal Platteland Winterswijk opleveren. Daarna kunnen we beginnen met de realisatie. 'Geen spijtmaatregelen' kunnen tussentijds worden uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We zien inmiddels dat het project te maken heeft met onzekerheid over de kaders vanuit het Rijk. Ook zien we dat het pionierswerk en de nieuwe gebiedsgerichte aanpak veel vraagt van iedereen die erbij betrokken is. Dit heeft gevolgen voor de planning, de benodigde personele capaciteit en de financiële inbreng. Daarom zijn we eind 2023 gestart met een herijking van het project.

We starten begin 2024 met het opstellen van de Gebiedsvisie Vitaal Platteland Winterswijk. Daarna werken we aan het gebiedsplan. Met de herijking moet ook een nieuwe planning worden gemaakt.

Doelstellingen

We realiseren voldoende woningaanbod waar voor verschillende doelgroepen behoefte aan is

Activiteiten

Een goede voorraad sociale, duurzame huurwoningen

In de raamovereenkomst en de prestatieafspraken staat nu al dat partijen zich inzetten om de bewustwording bij huurders, als het gaat om woongedrag en de gevolgen van energiegebruik te bevorderen. Daarbij faciliteert en ondersteunt de gemeente de huurdersvereniging en De Woonplaats waar mogelijk bij duurzaamheidsprojecten en -activiteiten die bijdragen aan de (gemeentelijke/regionale) duurzaamheidsdoelstellingen. De Woonplaats en de gemeente Winterswijk gaan in gesprek om concrete vervolgaafspraken te maken op het gebied van duurzaamheid en levensloopbestendigheid. We streven naar een maximale inzet, mede in het kader van armoedebestrijding.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In de prestatieafspraken 2023 is concreet in beeld gebracht wat de totale opgave is met betrekking tot de verduurzaming van de woningen. Met De Woonplaats en de gemeente wordt aan de opgave gewerkt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We zetten de huidige prestatieafspraken uit 2023 voort.

Onderzoeken mogelijkheden (terug)koop- en erfpachtconstructies

We willen meer betaalbare koopwoningen voor groepen die moeilijk een woning kunnen kopen. Door de gestegen woningprijzen is het voor jongeren bijvoorbeeld niet eenvoudig om een betaalbare koopwoning te vinden. We onderzoeken de mogelijkheden van koop- en erfpachtconstructies in onze gemeente om het aanbod betaalbare koopwoningen te vergroten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het onderzoek naar de mogelijkheden van koop- en erfpachtconstructies is niet afgerond in 2023.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het onderzoek was beoogd voor 2023. Dit is niet gelukt, omdat de toegenomen werkzaamheden met betrekking tot wonen een groot beslag hebben gelegd op de ambtelijke capaciteit. Dit betrof onder andere de uitvoering van landelijke wetgeving, overleg met initiatiefnemers van woningbouwplannen om te zorgen voor voldoende betaalbare woningen, en de subsidieaanvraag voor de landelijke Startbouwimpuls.

Opstellen regionale woonagenda

In samenwerking met de ambassadeurs van 8RHK stellen we een regionale woonagenda op. In 2021 zijn de woonwensen en leefbaarheid in beeld gebracht. Deze vormen een belangrijke basis voor de regionale woonagenda.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In de nieuwe Regionale Woonagenda Achterhoek is onder andere aandacht besteed aan versnelling van de woningbouw, aan betaalbaar en levensloopbestendig wonen en het nog toekomstbestendiger maken van de bestaande woningvoorraad. De Regionale Woonagenda speelt in op de actuele situatie op de Achterhoekse woningmarkt. Ook dient de agenda als regionale visie waaraan beleid, projecten en activiteiten voor wonen worden getoetst.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030 is in de raadsvergadering van februari 2023 vastgesteld.

Uitvoeren woonvisie

In Winterswijk zijn er verschillende initiatiefnemers die een gezamenlijke woonvorm willen (laten) realiseren. Het is voor hen moeilijk om van idee tot realisatie over te gaan. Wij ondersteunen deze initiatiefnemers om de kans van slagen voor gezamenlijke woonvormen te vergroten. Vanwege landelijke en provinciale subsidiemogelijkheden is er geen budget nodig.

Samen met inwoners en partijen die actief zijn op het gebied van wonen, organiseren we woonavonden. Dit doen we bijvoorbeeld met jongeren over het op jezelf gaan wonen, of met ouderen over geschikte woonvormen voor senioren. Hiervoor is structureel een budget van € 5.000 per jaar nodig.

Daarnaast is het belangrijk dat we voldoende passende huisvesting hebben voor arbeidsmigranten. Mede op basis van de aanbevelingen van het landelijk aanjaagteam, herijken we ons beleid voor de huisvesting van deze doelgroep. Voor deze herijking is geen budget nodig.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De ondersteuning van initiatiefnemers die een gezamenlijke woonvorm willen (laten) realiseren, is verlopen volgens de uitgangspunten van de gemeentelijke woonvisie. De initiatiefnemers hebben voorkeurslocaties benoemd waar ze de woonwensen willen realiseren. De beschikbaarheid en de kenmerken van de gewenste locaties zijn van invloed op het al dan niet realiseren van de gewenste woonvormen. Vanuit het project woningbouw Ribeslaan zijn er woonavonden gehouden met de beoogde doelgroep starters op de woningmarkt, over de invulling van de locatie en het woningbouwprogramma. Daarnaast hebben we actief gecommuniceerd over het thema wonen door onder andere publicatie van de digitale kaart met de verschillende woningbouwplannen. Ook hebben we gesprekken gevoerd over het thema wonen met de Ondernemerskring Winterswijk (OWIN) en de Seniorenraad Winterswijk.

Het voorstel voor het nieuwe beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten is afgerond. Besluitvorming hierover vindt plaats in de raad van januari 2024. Een extern onderzoek naar de behoefte en lokale investeringsbereidheid voor flexwoningen voor arbeidsmigranten, is voorafgaand aan het voorstel afgerond. Daarnaast hebben we gebruikgemaakt van de kennis van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) over het thema huisvesting arbeidsmigranten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het voorstel voor herijking van het beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten is afgerond. Besluitvorming hierover vindt plaats in de raad van januari 2024.

Doelstellingen

We zorgen voor duidelijkheid over eigendomssituaties van snippergroen

Activiteiten

Snippergroen en illegaal grondgebruik

In 2016 heeft bureau Eiffel het grondgebruik binnen de gemeente Winterswijk geïnventariseerd. Hieruit is gebleken dat op 595 locaties sprake is van ingebruikname van gemeentegrond. Door particulieren en (agrarische) bedrijven. Soms zijn hier afspraken over gemaakt, in andere gevallen is nog niets geregeld. In 2019 is hiervoor een projectmatige aanpak ontwikkeld en is in de wijken Bargerbosch en Hoge Wieber Noord gestart met het pilotproject Grondgebruik.

Na ontstane onvrede over het verloop van het pilot project Grondgebruik is op 16 december 2020 een motie met raadsbrede steun aangekondigd. Na een toezegging van het toenmalige college van B&W om de pilot tijdelijk stop te zetten en te evalueren, is de motie op 28 januari 2021 ingetrokken. Vervolgens heeft adviesbureau Metafoor Vastgoed en Software B.V. de evaluatie uitgevoerd en op 6 december 2021 opgeleverd. Hierin zijn drie vervolgsenario's voorgesteld. In een richtinggevend politiek forum is de raad op 14 april gevraagd welk scenario de voorkeur heeft.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het grootste deel van het pilotproject Snippergroen is het afgelopen jaar afgerond. In de komende periode vindt er een evaluatie plaats van het pilotproject, met eventuele voorstellen voor wijzigingen in het beleid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2023 zijn de meeste dossiers uit het pilotproject Snippergroen afgerond. In het eerste kwartaal van 2024 worden de laatste nog lopende dossiers afgerond. Hierna wordt de pilot omgezet in een regulier project. De bewoners van de niet bij het pilotproject behorende wijken ontvangen dan een brief voor het niet geregistreerde gebruik van gemeentegrond.

Indicatoren

- Jaarlijks worden er 120 woningen gerealiseerd of zijn er in aanbouw, minimaal 500 in de periode 2022-2027:
In 2023 zijn 139 nieuwe woningen gerealiseerd, zowel in de kern van Winterswijk als in de buurtschappen en het buitengebied. Op 31 december 2023 waren vijftien woningen in aanbouw. Sinds 2022 zijn er 223 woningen gerealiseerd.
- Nieuwe woningbouwplannen moeten inspelen op een 'mismatch' tussen vraag en aanbod op de Winterswijkse woningmarkt (Woon- en Vastgoedmonitor 8RHK):
De woningbouwplanningslijst per 31 december 2023 bevat 1.216 nieuwe woningen. Daarvan is 29,7% sociale huur tot € 879,66 per maand. 30,9% is betaalbare koop tot € 355.000 of huur tussen € 879,66 en € 1.123. 39,4% valt in de dure categorie. Splittingsen in het buitengebied en woningbouwplannen van enkele woningen vallen vaak in de categorie overig.

Bij grotere woningbouwplannen maken we afspraken over betaalbare koop en huur om in te spelen op de lokale 'mismatch'. Dit doen we door het maken van afspraken in anterieure overeenkomsten. Het aantal plannen voor sociale huurwoningen is sinds 2022 flink toegenomen vanwege de gestegen zoektijden voor een sociale huurwoning.

Wat is het resultaat?

Wonen

Landelijke beleidsontwikkelingen voor woningbouw hebben effect op het lokale beleid in Winterswijk. Versnellen van woningbouw, inzet op betaalbaarheid en het huisvesten van aandachtsgroepen zoals statushouders en uitstroom vanuit zorg zijn enkele van de opgenomen thema's in de Nationale Woon- en Bouwagenda. Dit is voor de Achterhoek vertaald in de Regionale Woondeal Achterhoek en in de Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030. Deze zijn beide in 2023 vastgesteld. Ook is het Volkshuisvestelijk Afwegingskader Woningbouw Winterswijk herijkt en vastgesteld waardoor nu ook de betaalbaarheidseisen in lokaal beleid zijn geborgd.

In 2023 zijn 139 nieuwe woningen gerealiseerd en is gewerkt aan verschillende woningbouwplannen. Daarmee willen we inspelen op de woningbehoefte van jong tot oud, zowel in de kern als in de buurtschappen en het buitengebied. Betaalbare woningbouw is daarbij van groot belang, zoals meer sociale huurwoningen. Aan de zuidkant van Winterswijk is het plan Narcisstraat in voorbereiding voor 74 woningen in verschillende categorieën. Ook zijn er meerdere woningbouwplannen aan of nabij de Dingstraat. Bovendien werken we aan het woningbouwplan De Rikker, een plan met bijna 200 woningen aan de noordoostzijde van het dorp. In diverse buurtschappen zijn er verschillende woningbouwplannen, met name voor jongeren en jonge gezinnen.

Mede door de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024, zijn de bestemmingsplannen voor een groot deel van de woningbouwplannen eind 2023 ter inzage gelegd. Voor de gemeentelijke locatie Ribeslaan is een uitgebreid participatietraject doorlopen met de buurt en met de beoogde doelgroep starters op de woningmarkt. Dit traject geeft ons veel inzicht in de woonwensen van de jongeren in Winterswijk.

Overig

Eind 2023 heeft de gemeenteraad diverse besluiten genomen die nodig zijn in verband met de Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking is getreden. Bij diverse projecten zijn besluiten genomen over de voortgang, zoals bij Woow en de ontwikkeling bij de Steengroeve. Het project om de markt te herontwikkelen is stopgezet. Voor de omgevingsvisie voor de kom hebben we een participatietraject doorlopen om het Verhaal van Winterswijk vorm te geven en opgaven concreter te krijgen. De resultaten zijn weergegeven bij de toelichting op de verschillende activiteiten.

Tijdens de begroting is besloten om voor de diverse ruimtelijke projecten die veel financiële impact hebben, eerst een investeringsprogramma te maken voordat deze in de begroting worden opgenomen.

Bij het programma Vitaal Platteland is gestart met een herijking, zodat het programma beter aansluit op alle ontwikkelingen die in het buitengebied spelen.

3.5 Economie en Lobby

Ambitie

Wij koesteren de diversiteit aan bedrijven in Winterswijk. Bedrijvigheid en de nabijgelegen werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Winterswijk. Bedrijven moeten voldoende ruimte hebben om zich te ontwikkelen. Samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid wordt voortgezet. Wij streven naar een stabiele arbeidsmarkt.

In samenwerking met de sector zorgen we jaarrond voor voldoende aanbod in de vrijetijdsbesteding. We kijken hierbij ook nadrukkelijk naar evenementen.

We dragen Winterswijk als merk uit, binnen én buiten Nederland. Ook onderhouden we duurzame relaties met regionale, landelijke en buitenlandse samenwerkingspartners. Daarnaast maken we actief gebruik van (Europese) subsidies voor de realisatie van onze activiteiten.

Relevante documenten:

- Beleidsnota Economie Winterswijk 2017.
- Omgevingsvisie Buitengebied 2019.
- Centrumvisie 2021.
- Raadsbesluit Locatiekeuze nieuw bedrijventerrein 2021.
- Nota Grenzland Gemeente Winterswijk (2022-2024).

Doelstellingen

Het bieden van voldoende ruimte voor de bedrijvigheid in Winterswijk met als uitgangspunt inbreiding, revitalisering en herontwikkeling

Activiteiten

Locatiekeuze bedrijventerreinen

We heroverwegen het huidige raadsbesluit over de locatiekeuze voor een nieuw bedrijventerrein. We erkennen de noodzaak van substantieel extra ruimte voor bedrijvigheid in Winterswijk. Ons uitgangspunt voor bedrijventerreinen blijft dat inbreiding, revitalisering en eventuele herontwikkeling voor uitbreiding gaan. De huidige en toekomstige vraag verplicht ons ook om mogelijke uitbreidingslocatie(s) te zoeken. De aanwijzing van één of meerdere locaties heeft een grote impact op zowel de fysieke als sociale leefomgeving. Het zoekproces moet daarom zorgvuldig gebeuren en op breed vertrouwen kunnen rekenen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Zorgvuldigheid en het goed meenemen van betrokken partijen (waaronder de raad) is van belang. In 2023 zijn de volgende besluiten genomen:

- Intrekken besluit Misterweg.
- Plan van aanpak locatiekeuze vastgesteld.
- Onderzoeksmethodiek vastgesteld .
- Participatieplan vastgesteld.
- Randvoorwaarden vastgesteld.
- Notitie ruimtebehoefte vastgesteld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De locatiekeuze staat gepland voor de zomer van 2024. Door de vaststelling van de randvoorwaarden en de onderzoeksmethodiek, is de planning voor 2023 gehaald.

Programma toekomstbestendige bedrijventerreinen

We werken samen met het bedrijfsleven en de provincie aan het programma toekomstbestendige bedrijventerreinen. Het programma heeft als doel om bedrijventerreinen te verduurzamen, een groenere en gezondere werkomgeving te creëren en de samenwerking van bedrijven op de bedrijventerreinen te verbeteren. Het programma richt zich zowel op samenwerking en organisatiegraad op het bedrijventerrein als op het programmatisch uitvoeren van fysieke maatregelen. Het programma ondersteunt de gemeente bij het omzetten van de beleidsambities in duurzaamheid en klimaat, naar concrete maatregelen op de bedrijventerreinen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In samenwerking met industriekring OWIN zijn er twee subsidieaanvragen in voorbereiding bij de provincie Gelderland. De ene voor een haalbaarheidsstudie naar parkmanagement op bedrijventerreinen. De andere voor het opzetten van een programma met fysieke maatregelen op bedrijventerreinen.

Het programma is uitgebreid met een verkenning van de mogelijkheden van een Smart Energy Hub op de bedrijventerreinen Vèèneslat-Zuid en Vèèneslat-Noord. Deze verkenning richt zich op de optimalisatie van de lokale energie-opwekcapaciteit en het energieverbruik. Gezien de impact en urgentie van de netcongestie, heeft dit onderdeel de hoogste prioriteit gekregen. Voor de uitvoering van dit programma is een subsidie van de provincie Gelderland ontvangen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit project loopt conform planning.

Doelstellingen

Het maken en vaststellen van een visie op de toekomstige soort bedrijven in Winterswijk

Activiteiten

Toekomstvisie gewenste bedrijvigheid in Winterswijk

Het Winterswijkse bedrijfsleven kenmerkt zich door een grote diversiteit. Start ups, familiebedrijven die al generaties lang aan Winterswijk zijn verbonden, maar ook bedrijven die begonnen zijn als familieondernemingen, maar inmiddels onderdeel zijn van een groot landelijk of internationaal bedrijf. Wij koesteren al deze bedrijven. We maken een visie op het soort bedrijven waar we ons in de toekomst in Winterswijk op willen richten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We bewaken de kwaliteit aan de hand van de volgende factoren:

- Participatie.
- Duurzaamheid, klimaat en circulaire economie.
- Onderwijs en arbeidsmarkt.
- Deskundige ondersteuning.
- Samenhang met locatiekeuze bedrijventerrein.
- Wordt geïntegreerd in de Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk (zie beleidsveld 3.4).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Omdat de visie wordt geïntegreerd in de Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk (beleidsveld 3.4), wordt dit tijdspad aangehouden.

Doelstellingen

In samenwerking ontwikkelen van een jaarrond toeristisch/recreatief aanbod

Activiteiten

Meerjarige afspraken toeristenbelasting

De toeristische sector heeft belang bij meerjarige zekerheid over de hoogte van de toeristenbelasting. Het huidige tarievenstelsel voor toeristenbelasting is gelijk gebleven over de periode 2017 - 2023. In de eerste helft van 2023 werken gemeente en bedrijfsleven samen aan een toekomstvisie op de verblijfsrecreatie. Als afgeleide van deze visie bepalen we het tarievenstelsel voor toeristenbelasting voor een nieuwe meerjarige periode. De afspraken zijn onder voorbehoud van de jaarlijkse vaststelling van de begroting door de raad en worden jaarlijks vastgelegd in de verordening toeristenbelasting.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het plan was om de kwaliteit te bewaken aan de hand van de volgende factoren:

- Participatie van het bedrijfsleven.

- Passend bij de toekomstvisie op verblijfsrecreatie.
- Passend in de concurrentiepositie met andere toeristische regio's.
- Meerjarige zekerheid.

Vanuit de begrotingsontwikkelingen is nu anders besloten:

- In de begroting 2024-2027 wordt de toeristenbelasting in 2024 verhoogd. De meeropbrengst wordt ingezet ter algemene dekking van deze begroting.
- De Vereniging Verblijfsrecreatie Winterswijk (VVW) is hierover geïnformeerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In april 2023 heeft een eerste afstemmingsoverleg met team belastingen en de sectorvertegenwoordiging plaatsgevonden. In juli is het bestuur van VVW geïnformeerd dat het maken van afspraken wordt aangehouden.

In 2024 is de stijging gekoppeld aan de begroting en in 2025 wordt die gekoppeld aan de uitvoeringsagenda.

Stimuleren van evenementen voor en door jongeren

We versterken de gemeentelijke ondersteuning van evenementen voor en door jongeren. Met een groter en beter evenementenaanbod wordt Winterswijk aantrekkelijker voor jongeren, versterken we de dagrecreatie en dragen we bij aan seizoensverlenging voor de verblijfsrecreatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wegens gebrek aan ambtelijke capaciteit, is nog geen uitvoering gegeven aan deze activiteit.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het budget voor 2023 is doorgeschoven naar 2024. In 2024 wordt gewerkt aan een analyse en voorstel, met aanscherping van de doelstellingen. Ook is er aandacht voor de specifieke behoeftes van de evenementenorganisatoren. Doel is om het beschikbare budget zuiver en effectief in te zetten in relatie tot de doelstellingen.

Toekomstvisie verblijfsrecreatie

We maken samen met het bedrijfsleven een toekomstvisie op de gewenste ontwikkeling van de verblijfsrecreatie in Winterswijk.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We bewaken de kwaliteit aan de hand van de volgende factoren:

- participatie;
- aansluiting bij omgevingsvisie buitengebied en kom;
- landelijke en regionale trends in toerisme en recreatie;

- deskundige ondersteuning.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In afstemming met de toeristische sector is een adviesbureau geselecteerd. Het onderzoek en opstellen van de visie is gestart en loopt door in 2024.

Uitvoeren regionale vrijetijdsagenda

We werken samen met de andere Achterhoekse gemeenten aan de uitvoering van de Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030. Vanuit deze agenda werken we aan vijf speerpunten:

1. Beleefbaarheid van de Achterhoek vergroten met aanbodontwikkeling.
2. Vitaliteit van de verblijfsrecreatie op peil houden en verbeteren;
3. Onderscheidende profilering en zichtbaarheid van de Achterhoek vergroten voor de nationale- en internationale gast.
4. Gastvrijheid in de regio bevorderen.
5. Positie van de vrijetijdsector binnen de Achterhoek versterken en verbindingen met andere sectoren intensiveren.

We voeren dit uit met concrete projecten, onder andere gericht op de routestructuren voor wandelen, fietsen, paardrijden en mountainbiken. Eén van de concrete projecten is 'Onbeperkt genieten in de Achterhoek'. Dit project sluit goed aan op de Winterswijkse opgave 'Iedereen doet mee'.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De projecten lopen conform afspraak. In 2024 volgt een evaluatie en herijking van de Vrijetijdsagenda Achterhoek.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De projecten uit de vrijetijdsagenda lopen volgens schema.

Doelstellingen

Indien Corona opnieuw impact heeft, de nodige maatregelen nemen om winkels, horeca en/of andere instellingen in de bedrijfsvoering te ondersteunen

Activiteiten

Beheer crisis- en herstelfonds Corona

Op 14 mei 2020 heeft de gemeenteraad het 'Taskforce Plan 100% Winterswijk (van herstel naar beter)' unaniem vastgesteld. Voor de duur van drie jaar (2020 t/m 2022) heeft de raad hiervoor een incidenteel budget van € 2,5 miljoen beschikbaar gesteld. Op 22 april 2021 is besloten dit bedrag met € 1 miljoen op te hogen tot een totaal van € 3,5 miljoen.

Tot en met begin 2022 zijn financiële toekenningen gedaan vanuit het crisis- en herstelbudget. Vanaf die periode zijn geen beperkende maatregelen door het Rijk opgelegd voor sectoren als de horeca en/of detailhandel. Dit betekent dat er geen

nieuwe toekenningen uit genoemd fonds zijn gedaan. Van de € 3,5 miljoen resteerde eind 2021 nog een bedrag van € 618.000.

In het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen aan de slag' staat dat wordt overwogen om het crisis- en herstellfonds corona op te heffen, als winkels, horeca en/of andere organisaties en instellingen minstens één jaar zonder door de overheid opgelegde maatregelen opereren. Dit betekent dat het crisis- en herstellbudget minimaal tot en met het tweede kwartaal van 2023 in stand blijft.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het crisis- en herstellbudget anticipeerde en reageerde op de coronacrisis, die zowel economische als maatschappelijke effecten had. Deze activiteit is in 2023 afgerond.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Uitgangspunt was dat het crisis- en herstellbudget minimaal tot en met het tweede kwartaal van 2023 in stand zou blijven. Dan zou worden overwogen of het kan worden opgeheven. De beperkende maatregelen in het kader van corona zijn al meer dan een jaar opgeheven. Het budget is daarom vervallen en deze activiteit is afgerond.

Doelstellingen

Stimuleren ondernemerschap en stabiele arbeidsmarkt

Activiteiten

We hebben een ondernemerspunt

We willen professionaliteit en slagkracht organiseren in onze ondernemersondersteuning en economische ontwikkeling in de vorm van het Ondernemerspunt Winterswijk. Dit is gebaseerd op het Duitse model van Wirtschaftsförderungsgesellschaft, zoals we dat ook in Bocholt kennen. Dit is een model waarin gemeente en ondernemersverenigingen vanuit een publiek-private organisatie samenwerken aan een brede economische ontwikkeling.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben in 2023 diverse gesprekken gevoerd met ondernemers over de wenselijkheid en mogelijkheden van een ondernemerspunt. De uitvoering is gestopt als gevolg van de bezuinigingen binnen het taakveld economie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In de begroting 2024 is er geschrapt in het taakveld economie. Dit betekent dat de voorbereiding op dit project is gestopt en geen vervolg gaat krijgen.

Doelstellingen

Winterswijk (inter-)nationaal op de kaart zetten waarbij we ons aanbod op het gebied van wonen, werken, winkelen en toerisme uitdragen en streven naar een betere bereikbaarheid over de weg en het spoor.

Activiteiten

Continueren samenwerking met Oekraïense gemeenten via Cities4Cities

We continueren de samenwerking met Oekraïense gemeenten via het platform Cities4Cities en VNG International. Sinds 2019 helpen we gemeenten in de Oekraïne met onze kennis over verschillende onderwerpen en verbinden we ziekenhuizen en scholen met elkaar. Dit doen we ook in samenwerking met de Winterswijkse Uitdaging (WUh) als het aanvragen voor hulpgoederen betreft.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We zijn en blijven in gesprek met Oekraïense gemeenten die een structurele samenwerking willen aangaan voor kennisuitwisseling. In 2023 hebben we met de gemeenten Klesiv en Fastiv afgesproken om een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan, die gebaseerd is op kennisdeling. In december 2023 hebben we vanuit VNG International een Oekraïense delegatie van bestuurders in Winterswijk ontvangen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit traject is doorlopend. Het vervolgproject Oekraïne is een initiatief van VNG International.

Deelname aan The European Week of Regions and Cities (bestuurlijk en ambtelijk)

Zoals ieder jaar breiden we in 2023 vanuit de Regio Achterhoek, samen met bestuurders, ondernemers en ambtenaren, de Europese contacten uit tijdens de Europese week van regio's en steden in Brussel. Dit doen we in samenwerking met de provincies Gelderland en Overijssel.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben met een delegatie vanuit de regio Achterhoek deelgenomen aan de European Week of Regions and Cities in Brussel. De bestuurders hebben een programma gevolgd dat was gebaseerd op kennisdeling en het uitbreiden van het bestuurlijke netwerk. Er was speciale aandacht voor het uitdragen van de Winterswijkse Green Leaf Award tijdens workshops georganiseerd door de Europese Commissie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De European Week of Regions and Cities heeft in oktober 2023 plaatsgevonden.

Doorontwikkelen cursusaanbod Grenzhoppers Business School

In 2023 breiden we het aanbod aan cursussen en workshops op het gebied van taal en cultuur verder uit en ontwikkelen we een online cursusplatform. Op deze manier faciliteren we grensoverschrijdend werken en recreëren voor onze inwoners en ondernemers en vergroten we de gastvrijheid voor onze bezoekers.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben verschillende cursussen en workshops op het gebied van taal en cultuur aangeboden aan Duitse en Nederlandse ondernemers en instellingen. Ondanks het succes van de Grenzhoppers Business School is ervoor gekozen om het project te stoppen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project Regio Deal Grensoverschrijdende Samenwerking (GROS,) waar de Grenzhoppers Business School deel van uitmaakte, is in 2023 afgerond.

Duitse taal stimuleren op Winterswijkse onderwijsinstellingen via Grenzhoppers Business School

We faciliteren onderwijsinstellingen in Winterswijk met cursussen en workshops over de Duitse taal en cultuur vanuit de Grenzhoppers Business School. Dit doen we bijvoorbeeld door te faciliteren in het aanbieden van Goethe-certificaten voor vmbo-leerlingen. Voor het praktijkonderwijs zetten we in op een structurele inbedding van de Duitse taal in het onderwijs. Op deze manier helpen we scholieren hun kansen op de arbeidsmarkt in onze grensstreek te vergroten en blijven ze als vakkrachten behouden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 zijn we begonnen om het aanbod van Goethe-certificaten voor vmbo-leerlingen op het Gerrit Komrij College (GKC) te faciliteren. In 2023 hebben twee leerlingen het Goethe-certificaat behaald.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het stimuleren van de Duitse taal is een doorlopend proces.

Grensoverschrijdende samenwerking

Als Winterswijk willen we niet alleen het voortouw nemen op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking. Sterker nog, wij willen een voorbeeld zijn in Europa. Met het USAID project Oekraïne van VNG International, de samenwerking met Mecklenburg-Vorpommern en het winnen van de Europese Green Leaf Award timmeren we al aardig aan de weg. In 2023 gaan we Winterswijk nog meer profileren als een sterke gemeente midden in het hart van Europa. Dit doen we in samenwerking met 100% Winterswijk.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We streven naar een structurele inbedding van Europees beleid in ons internationale beleid. De nota Grensoverschrijdende samenwerking vormt de basis. In 2023 hebben we deelgenomen aan een digitaal ontwikkelingsproject met Georgië, georganiseerd door VNG International. Hierbij was kennisdeling het uitgangspunt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een doorlopend proces.

Lobby

Door zichtbaarheid in Den Haag brengen we de Achterhoek in het algemeen en Winterswijk in het bijzonder dichterbij. Als lid van Nieuwspoord maken we gebruik van de door Nieuwspoord georganiseerde lobbymomenten, waarbij we Winterswijkse ondernemers en bestuurders faciliteren om themagericht in gesprek te gaan met Kamerleden en bewindslieden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit de behoefte om een heldere, gezamenlijke boodschap te vertellen, is gewerkt aan focus in onze lobby. Tijdens het Lentefestival 8RHK hebben we de Achterhoek en onze Achterhoekse ambities ook in 2023 weer dichterbij Den Haag gebracht. Lokaal zetten we in op politieke actualiteiten en speerpunten die in het coalitieakkoord zijn geformuleerd. Ook zetten we tijdens een gezamenlijke lobby met de M50-gemeenten (middelgrote gemeenten) in op onderwerpen als grensoverschrijdende arbeidsmarkt en behoud van streekziekenhuizen. Het rapport 'Elke regio telt' vormde in 2023 de basis voor deze activiteiten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het Lentefestival heeft plaatsgevonden in mei 2023. In oktober hebben we een bezoek gebracht aan de European Week of Regions and Cities. Het lobbytraject vanuit de M50 en het rapport 'Elke regio telt' zijn doorlopend.

Opstellen lobbyplan 2023

In het eerste kwartaal van 2023 wordt er een lobbyplan opgesteld. Het nieuwe coalitieakkoord vormt hiervoor de basis, samen met de actualiteiten waar we als gemeentelijke organisatie flexibel op in moeten spelen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het college heeft een workshop over lobbyen gevolgd. In overleg met de wethouders is gekeken welke lobbyspeerpunten per portefeuille prioriteit hebben.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De lobbyworkshop is afgerond. Lobby vindt doorlopend plaats.

Organiseren werkbezoek ambassadeurs Den Haag en Berlijn (in samenwerking met 8RHK ambassadeurs, Twente en Nederlandse ambassade in Berlijn)

In 2023 organiseren we een bestuurlijk werkbezoek in Berlijn of Den Haag. We doen dit in samenspraak met 8RHK ambassadeurs en de andere Achterhoekse gemeenten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In overleg is besloten dat er dit jaar geen werkbezoek in onze regio wordt georganiseerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er heeft in 2023 geen werkbezoek in onze regio plaatsgevonden. De ambassadeurs hebben in 2023 een andere regio bezocht.

Subsidies

Voor een optimale benutting van (Europese) subsidiemiddelen voor de uitvoering van projecten en activiteiten, zetten we binnen onze organisatie een subsidiestructuur op. Voorafgaand laten we een subsidiescreening uitvoeren, om inzicht te krijgen in de huidige situatie van subsidieverwerving (nulmeting), en de huidige subsidiemogelijkheden. Ook geeft deze screening een advies over het borgen van subsidieverwerving binnen de organisatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 hebben we gekozen voor een raamcontract met een extern subsidiebureau. Ook hebben we een interne subsidieadviseur die zich bezighoudt met het identificeren van subsidiemogelijkheden en het coördineren van de aanvragen. Omdat de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Doetinchem op dezelfde manier werken, kunnen we de krachten bundelen. Zo wordt de kans op succes vergroot en kunnen grotere projecten worden gerealiseerd dan wanneer individueel subsidie wordt aangevraagd. Ook zijn er steeds meer Europese subsidieprogramma's beschikbaar, die ons als gemeenten in staat stellen om grensoverschrijdend samen te werken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In samenwerking met een subsidiebureau hebben we een subsidiekantoor opgericht. We hebben presentaties gegeven en hebben in gesprek met de teams subsidiekansen besproken. Waar deze kansrijk zijn, hebben we ze direct in

aanvragen verwerkt. Dit proces is doorlopend, met als doel om de subsidieverwerving op een structurele manier te borgen binnen de organisatie.

Titel Green Leaf Award internationaal blijven uitdragen

In september 2021 heeft de gemeente Winterswijk de Green Leaf Award gewonnen. Naast de eer om deze titel in 2022 te mogen dragen maakt de gemeente Winterswijk automatisch deel uit van het Europese netwerk van gemeenten en steden die de Green Capital Award of de Green Deal Award hebben gewonnen. Ook in 2023 maken we van de gelegenheid gebruik om de zichtbaarheid van Winterswijk op Europees niveau te vergroten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben ook in 2023 weer deelgenomen aan twee bijeenkomsten van het Europese netwerk. Op deze manier houden we het netwerk actief en zijn we nauw betrokken bij activiteiten die de Europese Commissie organiseert op het gebied van duurzaamheid. Het lidmaatschap van de portefeuillehouder bij het Convenant of Majors was voor de duur van een jaar en eindigde in 2023.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Deze activiteit loopt door.

Uitvoering Regio Deal Grensoverschrijdende samenwerking (GROS)

Tot eind 2023 geven we uitvoering aan de Regio Deal Grensoverschrijdende samenwerking (GROS). Zo helpen we ondernemers de grens over. We organiseren cursussen en workshops vanuit de Grenzhoppers Business School (GBS), en verbinden deze met de activiteiten van het internationaal netwerkbureau. Voor de GBS ontwikkelen we in 2023 een module e-learning om het cursusaanbod ook digitaal nog beter te ontsluiten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Regio Deal Grensoverschrijdende samenwerking (GROS) is eind 2023 succesvol afgerond.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project is eind 2023 afgerond.

Indicatoren

- Beschikbaarheid van direct uit te geven bedrijventerrein op korte termijn: We hebben in 2023 geen direct uitgeefbare gronden gehad. We zijn bezig met herontwikkeling van de gronden van de oude steenfabriek De Vlijt, dit betreft 4,5 hectare. De gronden van de Spoorzone zijn in 2023 (deels onder voorbehoud) verkocht.

- Leegstandsontwikkeling op bedrijventerreinen: structureel op een te laag niveau < 1,5 %. Hoort circa 5 % te zijn voor een goede marktwerking.
- Lange termijn reservering voor voldoende nieuwe bedrijventerreinen volgens vraag- en aanbodontwikkeling, zoals vastgelegd in het Regionaal Programma Werklocaties:
Proces locatiekeuze bedrijventerrein. Raadsbesluit voor locatiekeuze van 16 hectare netto. Dit past binnen het geactualiseerde Regionaal Programma Werklocaties Achterhoek 2024-2028.
- Groei van het aantal arbeidsplaatsen in Winterswijk: registratie op basis van de provinciale werkgelegenheidsenquête, zie tabel.
- Aantal vierkante meters leegstand in het winkelcentrum in 2023:
Op dit moment (februari 2024) zijn daar nog geen cijfers over 2023 over bekend. De leegstand lijkt redelijk stabiel. Merendeel van de leegstaande panden in het kernwinkelgebied wordt redelijk snel weer ingevuld.
- Aantal bezoekers van het winkelcentrum: geen registratie beschikbaar
- Aantal toeristische overnachtingen:
676.650 overnachtingen. Bron: Monitor Toerisme Achterhoek 2022, uitgevoerd door bureau Ginder, in opdracht van stichting Achterhoek Toerisme. NB: Er is geen exacte registratie beschikbaar. Dit betreft een modelmatige berekening.
- Aantal leden Grenzhoppers netwerk: 562.
- Aantal aangeboden cursussen en aantal deelnemers Grenzhoppers Business School: twintig seminars/trainingen.
- Aantal toegekende subsidies: 26 (dit zegt niet zoveel, omdat sommige subsidies meerdere jaren doorlopen. Voor de komende rapportage stellen wij voor om te kijken naar de totale stroom aan lopende subsidies, dat is ruim 16,5 miljoen)
- Aantal georganiseerde lobbybijeenkomsten: vijf
- Aantal gerealiseerde Goethe certificaten: twee

Banen	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Landbouw/Visserij	680	660	640	640	600	590	580	550	560	560
Industrie/Delfstoffenwinning	1.880	1.760	1.780	1.840	1.850	1.900	1.910	1.950	1.970	1.990
Nutsbedrijven	60	40	60	70	50	50	50	60	60	60
Bouwnijverheid	1.090	1.080	1.070	940	1.010	940	900	960	980	1.010
Groothandel	510	530	550	550	580	620	590	590	590	630
Detailhandel/autohandel	2.010	2.070	2.090	2.000	2.090	2.200	2.290	2.500	2.560	2.620
Vervoer, opslag en communicatie	740	640	660	710	700	760	740	680	680	650
Horeca	900	950	930	970	930	1.000	1.030	1.070	980	1.150
Financiële instellingen	220	210	190	130	130	130	110	110	100	90
Zakelijke dienstverlening	860	800	800	800	820	830	820	810	850	910
Openbaar bestuur	270	270	280	350	360	380	390	440	480	470
Onderwijs	670	690	690	700	650	660	720	760	720	790
Gezondheidszorg	3.290	3.290	3.000	2.990	3.000	2.710	2.880	3.120	3.080	3.190
Overige dienstverlening	410	400	410	420	430	450	460	470	450	470
Alle sectoren	13.590	13.390	13.150	13.110	13.200	13.220	13.470	14.070	14.060	14.590
Bron: PWE-Gelderland 2022										

Wat is het resultaat?

Economie

Voor de locatiekeuze van een nieuw bedrijventerrein zijn de randvoorwaarden, de onderzoeksmethodiek en de benodigde omvang bepaald. De herontwikkeling van De Vlijt is gestart. Energiecongestie, als potentiële belemmering van economische ontwikkeling, heeft een hoge prioriteit gekregen. In samenwerking met industriering OWIN, Oost NL en met subsidieondersteuning van de provincie Gelderland, is een haalbaarheidsstudie gestart naar slimme energieoplossingen op onze bedrijventerreinen (Smart Energy Hub).

Samen met de Vereniging Verblijfsrecreatie Winterswijk (VVW) en 100% Winterswijk is gestart met de nieuwe beleidsvisie Toerisme & Recreatie. De extra impuls voor evenementen is nog niet gestart vanwege capaciteitsgebrek. De herinrichting van de Markt is geannuleerd en verdere uitvoering van de Centrumvisie is op een laag pitje gezet, als gevolg van de begrotingsontwikkelingen.

Lobby

De basis voor het subsidieloket Winterswijk is in samenwerking met bureau Hezelburcht gelegd door het subsidieloket een vaste plek te geven. Door middel van een subsidiescan is de begroting doorgelicht en zijn kansen op het gebied van verschillende portefeuilles geformuleerd. Voor de Impulsaanpak Winkelgebieden is een werkgroep opgezet die het procesvoorstel voor WoooW gaat voorbereiden. Samen met de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Doetinchem is een structureel subsidieoverleg ingeregeld.

In het kader van het laatste jaar van het Regio Deal project Grensoverschrijdende samenwerking (GROS) heeft de Grenzhoppers Business School het cursusaanbod verruimd. In het kader van de begrotingsontwikkelingen is ervoor gekozen om de Grenzhoppers Business School niet verder voort te zetten. Het Grenzhoppers-netwerk is, door de organisatie van meerdere bijeenkomsten verder uitgebreid. Hoe belangrijk de Duits-Nederlandse contacten zijn, is vooral te zien in crisissituaties, zoals bijvoorbeeld bij de realisatie van windmolens aan de Duitse grens.

Door deelname aan de European Week of Regions and Cities en de NRW-dag in Brussel, is het bestuurlijke netwerk verder versterkt. Winterswijk staat als Europa-

actieve gemeente prominent op de kaart bij provincie, het Rijk en de Europese Commissie. Uitdagingen, zoals netcongestie en kansen voor een hernieuwbare grensoverschrijdende energie-uitwisseling, kunnen op deze manier laagdrempelig aan de kaak worden gesteld.

In het kader van de duurzaamheidsprijs Green Leaf Award heeft een delegatie vanuit Winterswijk deelgenomen aan Europese netwerkbijeenkomsten. Bijeenkomsten die bijdragen aan het actief houden van het netwerk en ervoor zorgen dat kennisoverdracht ook na het Winterswijkse Green Leaf jaar nog worden voortgezet. Als lid van de Raad van Europa heeft de burgemeester zich samen met de rest van de Nederlandse delegatie ingezet voor kwesties op het gebied van mensenrechten in Europa. De zichtbaarheid van Winterswijk op het Europese toneel maakt dat de gemeente door VNG International is gevraagd deel te nemen aan een USAID project met Georgië, voor een benchlearning traject. Een Oekraïense delegatie heeft in 2023 naast Amsterdam ook Winterswijk bezocht om op een aantal onderwerpen van Winterswijk te leren.

Op het vraagstuk 'Elke regio telt' en het behoud van de spoedeisende hulp (SEH) in de regio is er een uitvoerige lobby gevoerd in Den Haag.

Financiële onderbouwing programma 3

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Rekening 2023	VerschiJR2023
Baten			
3.1 Openbare ruimte			
2.1 Verkeer en vervoer	144	145	1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	138	148	10
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	257	256	-1
Totaal 3.1 Openbare ruimte	539	549	10
3.2 Klimaat, water en milieu			
7.2 Riolering	4.587	4.134	-453
7.3 Afval	3.144	3.249	105
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	7.730	7.383	-347
3.3 Duurzaamheid			
7.4 Milieubeheer	1.513	410	-1.102
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen			
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.551	508	-2.043
8.1 Ruimte en leefomgeving	330	407	77
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.349	1.006	-343
8.3 Wonen en bouwen	824	1.004	180
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	5.054	2.925	-2.129
3.5 Economie en lobby			
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	111	134	22
3.4 Economische promotie	1.004	1.054	50
Totaal 3.5 Economie en lobby	1.115	1.188	73
Totaal Baten	15.951	12.456	-3.495
Lasten			
3.1 Openbare ruimte			
2.1 Verkeer en vervoer	5.367	4.994	-373
2.2 Parkeren	81	81	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.168	3.646	-522
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	320	351	30
Totaal 3.1 Openbare ruimte	9.937	9.072	-865
3.2 Klimaat, water en milieu			
7.2 Riolering	3.573	3.511	-63
7.3 Afval	2.676	2.919	243
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	6.249	6.429	180
3.3 Duurzaamheid			
7.4 Milieubeheer	3.368	2.004	-1.363
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen			
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.671	590	-2.081
8.1 Ruimte en leefomgeving	3.310	2.284	-1.027
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.247	1.015	-232
8.3 Wonen en bouwen	1.311	1.223	-89
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	8.540	5.112	-3.429
3.5 Economie en lobby			
3.1 Economische ontwikkeling	255	198	-57
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	440	252	-187
3.4 Economische promotie	512	408	-104
Totaal 3.5 Economie en lobby	1.207	859	-349
Totaal Lasten	29.301	23.476	-5.825
Onttrekkingen			
3.1 Openbare ruimte			
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	629	629
3.2 Klimaat, water en milieu			
7.2 Riolering	16	4	-12

Exploitatie	Begroting 2023	Rekening 2023	VerschiJR2023
7.3 Afval	0	45	45
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	16	49	33
3.3 Duurzaamheid			
7.4 Milieubeheer	100	100	0
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen			
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	78	78
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	0	0
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	0	78	78
Totaal Onttrekkingen	116	856	740
Gerealiseerd resultaat	-13.234	-10.164	3.070

Algemene toelichting financiële tabel

Zie hiervoor de algemene toelichting zoals bij programma 1 opgenomen.

Openbare ruimte

In dit beleidsveld is aan de lastenkant ten opzichte van de begroting 2023 een voordelig verschil van € 865.000 (V).

Dit verschil is grotendeels als volgt te verklaren:

Lagere kosten LOP en provinciale landschapsprojecten	€ 187.000 V	
Lagere kosten bestrijding japanse duizendknoop	€ 171.000 V	
Lagere stroom- en onderhoudskosten openbare verlichting		€
142.000 V		
Lagere kosten openbaar groen (bermbeheer)	€ 138.000 V	
Lagere onderhoudskosten wegen buitengebied	€ 100.000 V	
Lagere kosten verkeer en veiligheid, mobiliteitsplan en verkeersborden	€ 63.000 V	
Lagere kosten bestrijding eikenprocessierups	€ 39.000 V	

Lagere kosten LOP en provinciale landschapsprojecten
 Uitvoeringsplan LOP

Voor diverse projecten zijn offertes ontvangen c.q. zijn opdrachten verstrekt waarvan de werkzaamheden in 2024 uitgevoerd worden. Voorstel is om een deel (€ 108.000) van het restantbudget 2023 naar 2024 over te hevelen.

Provinciale landschapsprojecten

De Provincie zorgt voor cofinanciering en de beschikbare middelen moeten beschikbaar blijven voor landschapsprojecten.

Voorstel is om het restantbudget 2023 van € 73.000 naar 2024 over te hevelen.

Lagere kosten bestrijding japanse duizendknoop

In 2023 mocht alleen de lopende opdracht aan Donker worden uitgevoerd. Vanuit inkoop werd de verplichting gesteld dat de werkzaamheden Europees moesten worden aanbesteed. Dit is gedurende 2023 aanbesteed en inmiddels is de opdracht gegund aan Donker Groen. Echter heeft hierdoor de bestrijding in 2023 nagenoeg stilgelegen. Door het restant budget van € 75.000 door te schuiven naar 2024 kan de opgelopen achterstand in 2023 in 2024 weer worden goedgeemaakt. Specifiek voor gebied Molenveld : Ook hier wordt voorgesteld het restantbudget van € 96.000 naar

2024 over te hevelen. Aannemer dient 3 jaar lang te bestrijden en daarna nog 2 jaar te monitoren. Is nu slechts klein deel uitgevoerd.

totaal voorgestelde overheveling voor bestrijding japanse duizendknoop bedraagt € 171.000.

Lagere stroom- en onderhoudskosten openbare verlichting

Gemeente Winterswijk telt 7700 verlichtingspunten waarvan 1500 aan het einde van de levensduur zijn. Deze kunnen elk moment uitvallen en enkelen doen dat ook. We stellen voor om een deel (€ 130.000) van het restantbudget 2023 dat voor de openbare verlichting in 2023 niet is uitgegeven over te hevelen naar 2024 om daarmee een extra aantal oude masten en armaturen te kunnen vervangen.

Lagere kosten openbaar groen (bermbeheer)

Voorgesteld word een deel (€ 138.000) naar 2024 over te hevelen. Bedrag is voor uitvoering van ecologisch bermbeheer en slotenbeheer. Door de natte omstandigheden is het werk nog maar deels uitgevoerd. Laatste deel werk wordt uitgevoerd in 1e kwartaal 2024 door ROVA.

Lagere onderhoudskosten wegen buitengebied

Dit is grotendeels veroorzaakt door de krappe personeelsbezetting bij de aannemer(s) als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt en de slechte weersomstandigheden.

Lagere kosten verkeer en veiligheid , mobiliteitsplan, verkeersborden.

Dit betreft onder andere het mobiliteitsplan. Voor het mobiliteitsplan is in 2023 nog niet het volledige budget gebruikt. Er is een aanbetaling gedaan van € 19.000 en de tweede helft volgt bij oplevering.

Lagere kosten bestrijding eikenprocessie rups

Bestrijding is in 2023 is ten opzichte van de begroting mee gevallen. De bestrijding fluctueert elk jaar.

Klimaat, water en milieu

Het nadeel van € 347.000 aan de batenkant betreft de lagere rioolheffing. Dit wordt verklaard doordat in de begroting van 2023 is uitgegaan van een belast verbruik van 1.430.000 m³. Het daadwerkelijke verbruik ligt substantieel lager, namelijk 1.216.000 m³. Dit verschil van 214.000 m³ is de reden voor de afwijking.

Het nadeel van € 180.000 aan de lastenkant betreft met name de hogere bijdrage aan de Rova voor de afvalverwerking als gevolg van hogere verwerkingskosten voor grof tuinafval en GFT.

Duurzaamheid

De hogere baten van € 1.102.000 worden grotendeels als volgt verklaard:

- Lagere inkomsten Energiebesparende maatregelen € 706.000 N
- Lagere inkomsten Klimaat- en energiebeleid (CDOKE) € 413.000 N

Bij beide specifieke uitkering van het Rijk zijn de werkelijke uitgaven in 2023 lager uitgevallen dan het Rijksbudget. De niet bestede middelen worden meegenomen naar 2024 en zijn overgeboekt naar de post Vooruitontvangen zodat ze in 2024 beschikbaar blijven.

De lagere lasten van € 1.363.000 worden grotendeels als volgt verklaard:

- Lagere lasten Energiebesparende maatregelen € 706.000 V
- Lagere lasten Klimaat- en energiebeleid (CDOKE) € 413.000 V
- Lagere lasten Ontzorgpakket duurzaamheid € 43.000 V
- Lagere doorbelasting € 81.000 V

De eerste 2 posten betreffen specifieke uitkeringen van het Rijk waar de uitgaven in 2023 lager zijn uitgevallen dan het Rijksbudget. De niet bestede middelen mogen na 2023 ook nog besteed worden en daarom stellen we voor deze bedragen over te

hevelen naar 2024.

De kosten voor het ontzorgpakket duurzaamheid zijn lager uitgevallen omdat veel kosten onder de specifieke uitkeringen verantwoord kunnen worden.

De lagere doorbelasting betreft met name de doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten. Zie ook de algemene toelichting op de financiële tabel.

Gebiedsontwikkeling en wonen

Het nadeel van € 2129.000 aan de batenkant en het voordeel van € 3.429.000 aan de lastenkant bedraagt per saldo een voordeel € 1.300.000. Het verschil aan de baten- en lastenkant betreft voor een groot deel de resultaten op de grondexploitatie, waarbij voor nadere detaillering wordt verwezen naar paragraaf G Grondbeleid. Het voordeel aan de batenkant exclusief grondexploitatie bedraagt € 258.000

hetgeen met name wordt verklaard door :

-hogere opbrengsten uit opgelegde dwangsommen	€ 50.000 V
-hogere opbrengsten uit bestemmingsplanleges	€ 31.000 V
-hogere opbrengsten bouwleges	€ 211.000 V
-diverse lagere opbrengsten	€ 34.000 N

hogere opbrengsten uit opgelegde dwangsommen

Dit is voornamelijk als gevolg van het alsnog ontvangen van in 2016 en 2017 als oninbaar afgeboekte dwangsommen.

hogere opbrengsten uit bestemmingsplanleges.

Dit is als gevolg van een hoger aantal afgehandelde verzoeken met betrekking tot bestemmingsplanwijzigingen.

hogere opbrengsten bouwleges

De bouwleges zijn gedurende 2023 met een bedrag van € 340.000 naar boven bijgesteld. Dit is gedaan omdat de beoogde invoeringsdatum van de Omgevingswet en de daarbij behorende Wet kwaliteit bouw (Wkb) eerst 1 juli 2023 was. Dit zou betekenen dat per 1 juli 2023 veel minder leges in rekening zouden kunnen worden gebracht omdat het technische deel van een bouwvergunning ondergebracht zou worden bij private kwaliteitsborgers en niet meer bij de gemeente. In eerste instantie zijn daarom de leges bij het opstellen van de begroting 2023 lager begroot.

Gedurende 2023 is bekend geworden dat de Wkb (deels) in werking treedt op 1 januari 2024 waardoor de 2e helft van 2023 leges voor het technische deel in rekening worden gebracht. Hierop is een prognose uitgebracht van de nog te verwachten bouwplannen. In de laatste maanden van 2023 zijn er nog een aantal grotere projecten aangevraagd en nog in 2023 vergund. Onder andere 2 grote projecten op park Achterhoek (bouw van zorginstellingen), verbouwing aan nutsvoorziening (waterzuiveringsinstallatie) en een aantal woningbouw-projecten. Hierdoor zijn de bouwleges op rekeningbasis € 211.000 hoger uitgevallen dan waarvan was uitgegaan bij de 2e voortgangsrapportage 2023.

Het voordeel aan de lastenkant exclusief grondexploitatie bedraagt € 1.116.000 (V)

-overheveling projectbudget Triparti	€ 685.000 (V)
-overheveling budget voor het siloterrein	€ 67.000 (V)
-overheveling budget wijkaanpak	€ 43.000 (V)
-overheveling deelbudget afdekking kleiput	€ 30.000 (V)
-overheveling restantbudget project Woow	€ 24.000 (V)
-overheveling budget invoering Omgevingswet	€ 46.500 (V)

overheveling projectbudget Project Triparti
Het voorstel is het budget van het driehoeksinitiatief Spoorbosje- Dingstraat - Busremise naar 2024 over te hevelen om dit in 2024 uit te kunnen voeren. Het separate raadsbesluit hieromtrent is van september 2023.

overheveling budget voor het siloterrein

De belanghebbende heeft de afrekening voor de subsidie ingediend. Er ontbreekt nog een bevestiging waaruit blijkt dat is voldaan aan alle verplichtingen. Daarom is dit nog niet afgewikkeld. We verwachten de subsidies in 2024 vast te stellen en af te rekenen.

overheveling budget wijkaanpak

Voorgesteld wordt het restantbudget over te hevelen om in 2024 hier nader invulling aan te kunnen geven, waaronder de dorpendeal voor Winterswijk Oost.

overheveling budget invoering Omgevingswet

Een deel (€ 46.500) van het budget invoering Omgevingswet is naar 2024 overgeheveld.

Op basis van de Impact-analyse Wet Kwaliteit Bouw (Wkb) is jaren terug besloten dat als de Omgevingswet en Wet kwaliteit bouwen worden ingevoerd minder inzet op bouwtechnische toetsing van bouwplannen benodigd is. Echter, vlak vóór 1 januari 2024 zijn veel (grote) aanvragen bouw ingediend omdat initiatiefnemers nog graag van de bestaande procedure gebruik willen maken waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor de bouwtechnische toetsing bij een vergunning. Dit betekent dat er sprake is een groter aantal aanvragen, dan gemiddeld. En deze aanvragen behoren wettelijk gezien volgens de oude procedure afgehandeld te worden. Hierdoor is langer ondersteuning van specialistische bouwtechnische medewerkers vereist. Daarnaast heeft eind november 2023 de minister bekend gemaakt dat de gehele Wkb niet helemaal in werking treedt. Dit betekent dat (evaluatie-moment juni 2024) voor verbouw de bouwtechnische toetsing van een vergunning-aanvraag onder bevoegdheid blijft van de gemeente en de gemeente verantwoordelijk blijft voor het uitvoeren van de specialistische bouwtechnische werkzaamheden bij een vergunning voor verbouw. Ook in dat licht bezien is in 2024 langer bouwtechnische toetsing nodig. Om deze redenen wordt voorgesteld om een bedrag van € 46.500 over te hevelen naar 2024.

Economie en Lobby

Baten :

Door met name hogere inkomsten aan toeristenbelasting € 42.000 en marktgeden € 22.000 zijn de baten € 73.000 hoger uitgevallen

Lasten:

De lagere lasten van € 349.000 worden grotendeels als volgt verklaard:

- Lagere lasten uitvoering economisch beleid € 95.000 V
- Lagere lasten uitvoering vrijetijdseconomie € 111.000 V
- Lagere doorbelasting € 83.000 V

Het grootste gedeelte van het budget voor de uitvoering economisch beleid is bestemd voor de toekomstbestendige bedrijventerreinen. Dit project loopt ook na 2023 door en daarom stellen we voor een bedrag van € 75.000 over te hevelen naar 2024.

Het project toerisme en recreatie loopt ook in 2024 door en daarnaast is er geen capaciteit beschikbaar geweest in 2023 voor het ondersteunen van evenementen voor jongeren. Inmiddels zijn er ideeën aangedragen door evenementenorganisatoren en de Wuh. Daarom stellen we voor een bedrag van € 86.450 over te hevelen naar 2024. De lagere doorbelasting betreft met name de doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten. Zie ook de algemene toelichting op de financiële tabel.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

De onttrekking aan de reserves van € 740.000 bestaan uit:

De onttrekking/vrijval van € 629.000 van de bestemmingsreserve onderhoud algemene begraafplaats.

Het College heeft bij de jaarrekening 2022 aan de Raad toegezegd de bestemmingsreserve Onderhoud graven bij de jaarrekening 2023 op te heffen.

In de jaarrekening 2022 is het volgende opgenomen :

Bij de begroting 2023 is aangegeven dat de bestemmingsreserve Onderhoud graven bij de jaarrekening 2022 zou worden opgeheven. De overdracht van de islamitische begraafplaats aan het Kerkgenootschap Nederlands Islamitische Waqf vindt een jaar later plaats dan gepland. Daarom stellen we voor om de bestemmingsreserve Onderhoud graven pas in 2023 op te heffen. Hierdoor kunnen afwikkelingskosten van de overdracht nog ten laste komen van de reserve.

Er komen in 2024 geen uitgaven meer de overdracht van de islamitische begraafplaats aan het Kerkgenootschap Nederlands Islamitische Waqf. Vandaar is het voorstel de bestemmingsreserve Onderhoud graven bij de jaarrekening 2023 op te heffen.

De voorgestelde jaarlijkse onttrekking aan de reserve dekking kapitaallasten herinrichting Notaristuin van € 12.000 betreft de rente en afschrijving van het enkele jaren geleden in de begroting opgenomen krediet herinrichting Notaristuin.

De voorgestelde onttrekking van € 45.000 op basis van de in 2023 gerelateerde uitgaven aan de reserve wijziging inzamelstructuur huishoudelijk afval leidt er toe dat deze reserve na de jaarrekening 2023 leeg is en wordt opgeheven.

Tot slot wordt voorgesteld de in 2023 gedane uitgaven voor het Project Stedelijke herverkaveling van € 78.000 te dekken uit de onttrekking uit de daarvoor beschikbare reserve.

